

TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 1990

TSL ry

1. Johdanto

Työväen Sivistysliiton vuotta 1990 voidaan hyvällä syyllä nimittää sisäisen kehittämisen vuodeksi. Toiminnan suunnittelu, talouden tervehdyttäminen ja henkilöstön kehittäminen ovat edistyneet toimintavuoden aikana.

Opintokeskuslain uudistamiseen liittynyt yhteiskunnallinen edunvalvonta ja sisäinen valmentautuminen uuden lain käytäntöön soveltaminen ovat myös vaatineet paljon ponnisteluja. Lisäksi on panostettu tietohallinnon kehittämiseen sekä opinto- että taloustoiminnoissa ja valmisteltu siirtymistä laajemminkin tietohallintoon mm. tekstin käsittelyssä ja oppimateriaalin valmistuksessa.

Kaikilla toimintalohkoilla toiminnan määrä on laskenut vuoteen 1989 verrattuna. Valtionapukerhoja on yli 500 vähemmän kuin edellisvuonna. Kursseja toteutui 179 vähemmän kuin vuonna 1989.

Tulevaan edustajakokoukseen liittyen on pohdittu laajasti liiton tulevaisuutta ja valmisteltu toimintastrategiaa 1990-luvulle. Erityistä huomiota on kiinnitetty aluetoiminnan kehittämisen vaihtoehtoihin, joita on käsitelty mm. piirijärjestöjen neuvottelukunnassa. Myös liiton sääntöjen ja piirijärjestöjen sekä opintojärjestöjen sääntöjen uudistaminen ovat tärkeitä mm. uuden yhdistyslain suomien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi.

Kokeilutoiminnassa on jatkettu aikuinen ja työ- hanketta yhdessä Kansan Sivistystyön Liiton kanssa. Toimintavuoden aikana on myös käynnistynyt monimuoto-opiskelun kokeilu, jossa teemoina ovat kuluttaja-, ympäristö- ja valtakysymykset.

Vuosi 1990 on osoittanut konkreettisesti, että ihmisten työllä on rakennettavissa sivistystoimintaa. Kaikki TSL-toiminta ei toki näy tilastoissa eikä sitä ole järkevää numeroin mitata. Tässä yhteydessä on syytä kiittää kaikkia TSL-työhön osallistuneita hyvästä yhteistyöstä. Voimme juhlatuoden jälkeenkin käyttää 1990-luvun tunnuslauseenamme: TERVETULOA TULEVAISUUS!

Pentti Öhman

2. JÄSENJÄRJESTÖT, OPINTO- JA PIIRIJÄRJESTÖT SEKÄ HALLINTO

2.1. Jäsenjärjestöt

Liiton jäseninä oli vuoden päättyessä 55 järjestöä ja muita yhteisöä. Niillä oli jäseniä yhteensä 2.379 007 (v.1989: 2.377 573). Ammattiyhdistysliikkeen järjestöjä oli jäsenjärjestöistä 24, poliittiseen työväenliikkeeseen kuuluvia 11 ja muita 20.

2.2. Valtuusto

Valtuuston varsinainen kokous pidettiin 17.5. HTY:n auditoriossa Helsingissä. Läsnä olivat puheenjohtaja Eino Mikkonen, varapuheenjohtaja Pertti Hyvönen, 26 muuta valtuuston jäsentä, 14 piirijärjestön edustajaa, yksi jäsenjärjestön lähettämä seuraaja, viisi liittotoimikunnan jäsentä ja 22 liiton toimihenkilöä.

Kokouksessa tehdyistä päätöksistä mainittakoon:

- hyväksyttiin liiton toimintakertomus vuodelta 1989
- hyväksyttiin tilinpäätös vuodelta 1989
- vahvistettiin liiton toimintasunnitelma ja talousarvio vuodelle 1990
- päätettiin liiton tavoitteet vuodelle 1991

Valtuuston (1989) päättämän Väinö Voionmaa -mitalin valmistelut etenivät niin, että loppuvuodesta tehtiin sopimus KSR:n ja taiteilija Erkki Kannoston kanssa mitalin tuottamisesta TSL:n edustajakokoukseen 1991.

Työryhmään kuuluivat Pentti Öhman (pj), kanslianeuvos Jouko Voionmaa, numismaatikko Allan Ylinen, kuvataidesihtööri Hanne Elomaa ja Juha Mäkinen (siht). Työryhmä kokoontui kuusi kertaa.

2.3. Liittotoimikunta

Liittotoimikuntaan kuuluivat Jouni Backman puheenjohtajana, varapuheenjohtajana Risto Laakkonen ja Erkki Tapola sekä jäseninä Sulo Hentula, Raija Itkonen, Jouko Jaakkola, Leena Luhtanen, Sirkka-Liisa Laamanen, Arja Pitkänen, Pekka Rossi, Sointu Toivonen, Pentti Vainio, Jorma Westlund ja Pekka Väänänen. Liittotoimikunta piti vuoden aikana yhdeksän kokousta.

Liittotoimikunnan työvaliokuntaan kuuluivat Jouni Backman, Erkki Tapola, Sointu Toivonen, Pentti Vainio ja Jorma Westlund. Risto Laakkonen osallistui työvaliokunnan työskentelyyn. Työvaliokunta piti vuoden aikana yhdeksän kokousta.

2.4. Opintokeskuksen johtokunta

Johtokuntaan kuuluivat Pentti Vainio puheenjohtajana, Pentti Öhman varapuheenjohtajana sekä jäseninä Kari Hautamäki, Hilikka Kolhinen, Hillervo Perttunen, Arja Pitkänen ja Kari Virtanen.

Varajäseninä olivat Tapio Bergholm, Irma Kosonen, Aki Ojakangas, Aarni Tuominen, Timo Ronkainen, Tero Tuomisto ja Onni Peltola.

Johtokunta piti yksitoista kokousta.

2.5. Ruotsinkielisen sihteeristön johtokunta

Liiton ruotsinkielistä toimintaa käytännössä ohjaavana ja valvovana elimenä on sihteeristön johtokunta.

Johtokunnan muodostivat Risto Laakkonen puheenjohtajana, Petra Hyvärinen varapuheenjohtajana sekä jäseninä Leif Ehrsten (Carola Grönlund), Monica Storrank (Tiina Nurmi), Mikael von Nandelstadh (Katarina Weckström), Stig Kumlin (Ulf Forsman), Christer Björkstrand (Bengt Dahlqvist), Brita Seppänen (Timo Puumalainen), Ismo Nokelainen (Reijo Hyytiä). Tarkkailija oli Judith Sundman.

2.6. Alatoimikunnat

Neuvoa antavina eliminä toimi kolme alatoimikuntaa.

Työväen kuvataidetoimikuntaan kuuluivat koko vuoden Kirsti Hynynen puheenjohtajana, jäseninä Erkki Kannosto, Irmeli Kukkapuro, Xenia Parros, Katriina Salo, Armas Salovirta, Sulo A. Savo, Harry Forsberg, Pentti Kukkonen, Markku Pääkkönen, Anneli Sipiläinen ja Kaari Martikainen. Sihteerinä kuului toimikuntaan Hanne Elomaa. Toimikunta kokoontui kahdeksan kertaa.

Ranta-Toivalan kurssikeskuksen hoitokuntaan kuuluivat Erkki Tapola puheenjohtajana, sekä jäseninä Raimo Rissanen, Aarne Väänänen, Sulo Hentula, Kari Virtanen, Kaarlo Kuokkanen, Henrik Wulff, Maire Pietikäinen, sihteerinä Lassi Ahtiainen.

TSL:n historiatoimikunta asetettiin valvomaan TSL:n 75-vuotishistorian (-1994) kirjoitusta. Toimikunnan puheenjohtajana on Pentti Öhman, jäseninä Olavi Hurri, Sakari Kiuru, Esa Lahtinen, Arja Pitkänen, Marjaana Valkonen, Tero Tuomisto, sihteerinä Juha Mäkinen. Toimikunta piti yhden kokouksen hahmottaen sisältöä ja tavoitteita.

2.7. Piirijärjestöt ja piirijärjestöjen neuvottelukunta

Toimintavuoden päättyessä liitolla oli 14 piirijärjestöä: Etelä-Hämeen (Hämeenlinna), Helsingin, Keski-Suomen (Jyväskylä), Kuopion, Kymen (Kotka), Lapin (Rovaniemi), Mikkelin, Oulun, Pohjanmaan (Seinäjoki), Pohjois-Hämeen (Tampere), Pohjois-Karjalan (Joensuu), Satakunnan (Pori), Uudenmaan (Helsinki) ja Varsinais-Suomen piirijärjestö (Turku).

Piirijärjestön neuvottelukunnan kevätkokous pidettiin 21.-22. 4. Ranta-Toivalassa, Kuopiossa. Liiton pääsihteeri Pentti Öhman avasi kokouksen ja esittäytyi järjestöväelle.

Kokous arvioi vuoden 1989 toimintaa ja keskusteli laajasti liiton tavoitteista 1990-luvulla pääsihteerin alustuksen pohjalta. Keskeisellä sijalla oli liiton aluetoiminnan kehittäminen.

Kokoukseen osallistui 28 piirijärjestöjen neuvottelukunnan jäsentä sekä neljä keskustuomiston edustajaa.

Neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittiin TSL:n Lapin piirijärjestön puheenjohtaja Seppo Lehtimäki ja varapuheenjohtajaksi Pohjanmaan piirijärjestön puheenjohtaja Maija Salmivuori. Sihteereiksi valittiin piirisihteerit Antti Lehkonen ja Heikki Lensu. Uusi puheenjohtaja ja pääsihteeri kiittivät Pertti Hyvöstä pitkäaikaisesta ja ansiokkaasta työstä neuvottelukunnan puheenjohtajana.

Syyskokouksessa 6.-7.10 Ranta-Toivalassa käsiteltiin liiton taloudellista tilannetta vuoden 1990 alkupuoliskolla, TSL:n toimintasuunnitelman ja talouden perusteita 1991, liiton edustajakokousta 1991 sekä liiton ja piirijärjestöjen taloudellista yhteistyötä osana liiton aluetoiminnan kehittämisessä.

Kokoukseen osallistui 29 neuvottelukunnan varsinaista tai varajäsentä ja neljä toimiston edustajaa.

2.8. Opintojärjestöt ja opintojärjestöjen neuvottelupäivät

Toimintavuoden aikana perustettiin ruotsinkielisen sihteeristön myötävaikutuksella ruotsinkielinen Pohjanmaan piirijärjestö (Österbottens Svenska Studieorganisation ÖSS). Kuopion piirijärjestön alueella purkautui TSL:n Koillis-Savon opintojärjestö ja sen toimialue liitettiin Siilinjärven opintojärjestöön. Vuoden päättyessä opintojärjestöjen lukumäärä oli 106.

Opintojärjestöjen toiminnasta ovat pääosin vastanneet opintojärjestöjen toimikunnat yhdessä opintoneuvojien ja kurssisihteereiden kanssa. Suurimmissa opintojärjestöissä on toiminut osa- tai kokopäiväinen toimihenkilö.

Liitto on toimintavuoden aikana järjestänyt toimikuntien jäsenille tarkoitettua koulutusta mm. Jäsenenä TSL-organisaatiossa, Kurssisihteerin ja Opintoneuvojankursseja. Piirijärjestöt ja eräät opintojärjestöt ovat lisäksi järjestäneet alueellisia ja paikallisia koulutustilaisuuksia.

Opintojärjestöjen valtakunnalliset neuvottelupäivät pidettiin 25.-26.8. Voionmaan Opistolla. Päivät avasi liiton puheenjohtaja Jouni Backman. Neuvottelupäivien aihepiireinä olivat työväen sivistystyö 1990-luvulla, kansalainen kuluttajana ja ympäristön suojelijana sekä liiton toiminnan kehittäminen 1990-luvulla. Alustajina olivat Pohjolan Kansanakatemian rehtori Jorma Turunen, Suomen Kuluttajaliiton pääsihteeri Leena Simonen ja pääsihteeri Pentti Öhman.

Neuvottelupäiville osallistui yhteensä 123 henkilöä, joista 96 edusti liiton opinto- ja piirijärjestöä ja 27 liiton hallintoa ja toimistoa.

Opintojärjestöt jakaantuivat piireittäin seuraavasti:

Etelä-Hämeen piiri: Hausjärven, Hämeenlinnan seudun, Janakkalan, Lahden seudun, Lounais-Hämeen, Riihimäen-Lopen ja Valkeakosken seudun opintojärjestöt.

Helsingin piiri: Helsingin opintojärjestö.

Keski-Suomen piiri: Joutsan seudun, Jyväskylän seudun, Jämsän seudun, Karstulan seudun, Keuruun seudun, Pihtiputaan, Saarijärven seudun, Sisä-Suomen ja Viitasaaren seudun opintojärjestöt.

Kuopion piiri: Kuopion, Leppävirran, Siilinjärven seudun, Sisä-Savon, Varkauden ja Ylä-Savon opintojärjestöt.

Kymen piiri: Anjalankosken, Haminan seudun, Imatran seudun, Joutsenon, Kotkan seudun, Kouvolan seudun, Kuusankosken ja Lappeenrannan opintojärjestöt.

Lapin piiri: Kemin, Koillis-Lapin, Länsirajan, Pohjois-Lapin, Rovaniemen seudun ja Tornion opintojärjestöt.

Mikkelin piiri: Heinolan seudun, Itä-Savon, Juvan seudun, Kangasniemen, Mikkelin seudun, Mäntyharjun seudun, Pieksämäen seudun ja Sysmän-Hartolan opintojärjestöt.

Oulun piiri: Haukiputaan-Iin seudun, Itä-Pohjanmaan, Jokilaaksojen, Kainuun, Koillismaan, Oulun seudun ja Raahen seudun opintojärjestöt.

Pohjanmaan piiri: Eteläisen Suupohjan, Kokkolan, Lapuan, seudun, Lestijokilaakson, Perhonjokilaakson, Pietarsaaren, Pohjanmaan Eteläisen, Seinäjoen, Suomenselän ja Vaasan opintojärjestöt.

Pohjois-Hämeen piiri: Kangasalan seudun, Lempäälän-Vesilahden, Mäntän seudun, Nokian, Oriveden seudun, Pirkkalan, Tampereen, Virtain-Ruoveden ja Ylöjärven-Kurun opintojärjestöt.

Pohjois-Karjalan piiri: Ilomantsin seudun, Joensuun seudun, Keski-Karjalan, Lieksan, Outokummun seudun ja Ylä-Karjalan opintojärjestöt.

Satakunnan piiri: Euran-Säkylän-Köyliön, Harjavallan seudun, Huittisten seudun, Kankaanpään seudun, Kyrösjärven seudun, Parkanon seudun, Porin seudun, Rauman seudun ja Vammalan seudun opintojärjestöt.

Uudenmaan piiri: Espoon ja Kauniaisten, Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Kirkkonummen, Lohjan seudun, Loviisan seudun, Luoteis-Uudenmaan, Länsi-Uusimaan, Nurmijärven, Porvoon seudun, Tuusulan ja Vantaan opintojärjestöt.

Varsinais-Suomen piiri: Loimaan seudun, Salon seudun, Turun itäisten ympäristökuntien, Turun läntisten ympäristökuntien, Turun ja Uudenkaupungin seudun opintojärjestöt.

Svenska sekretariat: Österbottens Svenska Studieorganisation (ÖSS)

2.9. Edustus järjestöissä, laitoksissa ja toimikunnissa

TSL on lähettänyt edustajansa jäsenjärjestöjen edustajakokouksiin ja kansansivistysjärjestöjen yhteisiin neuvottelutilaisuuksiin. Tämän lisäksi liitolla on ollut edustajia eri elimissä seuraavasti:

Folke Bernadotten Muistosäätiön hallintoneuvosto: Henrik Wulff

Helsingin Konservatorio: Jussi Pikkusaari, Ritva Penttonen ja Apeli Halinen

Helsingin yliopiston vapaan sivistyön toimikunta: Pentti Öhman

Kansan Sivistysrahaston hallitus: Jouni Backman

Kansan Sivistysrahaston R.H.Oittisen rahaston hoitokunta: Pentti Öhman ja Henrik Wulff

Suomalaisen kirjallisuuden edistämisvarojen valtuuskunta: humanistisessa osastossa Hanne Elomaa sekä

yhteiskunnallis-taloudellisessa Jorma Turunen

Kuluttajaliiton hallitus: Risto Talonen

Kuluttajaliiton edustajisto: Lassi Ahtiainen, Leena-Maija Paananen, Helvi Ollikainen, Pertti Rantanen, Risto Juntunen ja Risto Talonen

SAK:n koulutusvaliokunta: Hannu Oikarinen

Voionmaan Opiston johtokunta: Risto Talonen

Työväen Akatemian hallintoneuvosto: Pentti Öhman

Työväen Akatemian johtokunta: Pertti Rantanen

Työväenmusiikin Tutkimus ry:n hallitus: Apeli Halinen, Matti Lahtinen, Pekka Gronow

Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestön hallitus: Pentti Öhman

Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestön pedagoginen toimikunta: Ulla Puro

Vapaan Sivistystyön Yhteisjärjestön tiedotustoimikunta: Juha Mäkinen
Suomen Työväen Musiikkiliiton valtuusto: Erkki Koljonen
Aikuisopintojen tutkintotoimikunta: Pertti Rantanen
Venäjän kielen edistämissäätiön hallitus: Pertti Rantanen
Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön valtuuskunta: Jussi Pikkusaari
Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön hallitus: Jukka Pääkkönen
Kustannusosakeyhtiö Tammen johtokunta: Jouni Backman
Kehitysyhteistyön palvelukeskuksen hallitus ja työvaliokunta: Seppo Ylinen
Rauhankasvatustieteiden instituutin hallitus: Seppo Ylinen
Paasipuiston työterveys ry:n johtokunta: Henrik Wulff
Yksityisten valtionapulaitosten toimiehtovaltuuskunta: (Henrik Wulff)
Työväenperinteen Tutkimus ry, Valtakunnallisen työväentalomuseon hallitus: Juha Mäkinen

3. LIITON HENKILÖKUNTA

YLEISJOHTO

Pääsihteeri: Pentti Öhman 1.1. alkaen (Jussi Pikkusaari 30.6. asti, erosi)
Toimistos sihteeri: Marjatta Tuomainen
Tiedotussihteeri/Aikamerkin toimitussihteeri: Juha Mäkinen 1.1. alkaen

OPINTOTOIMINTA

Yleinen osasto

Opintojohtaja: Pertti Rantanen
Toimistos sihteeri: Asta Heikkilä 31.8. asti, 1.9. alkaen Pirkko Karttunen
Kurssisihteeri: Taina Virtanen 31.8. asti, 1.9. alkaen Asta Heikkilä
Av-sihteeri: Riitta Rantanen (hoitovapaalla 31.3. asti)
Sakari Sarho 1.3. alkaen graafikko
Av-toimittaja: Markku Karhi (virkavapaus 30.6.91 asti)

Ay-osasto

Opintosihteeri: Risto Juntunen
Toimistoapulainen: Sirkku Taavitsainen (erosi 10.9.)
Opintosihteerit: Hannu Oikarinen, Jaana Pekkola (erosi 30.4.), Merja Leskinen-Aholainen (äitiyslomalla 17.7. asti), Leena-Maija Paananen.
Aineistotoimittajat: Marja-Liisa Marjamäki 1.5. alkaen, Kirsi Makkonen 1.3.-31.12., Monica Andersson 1.4.-30.11., Sai Väyrynen 9.11.- (26.1.91 asti), Tuula Raito 1.12.- (31.3.91 asti).

Opinto-osasto

Koulutussihteeri: Ulla Puro
 Toimistosihteeri: Pirjo Jauhainen
 Opintosihteerit: Merja Salanko-Vuorela, Lassi Ahtiainen
 Pedagoginen sihteeri: Seppo Ylinen
 Toimittajat: Helvi Ollikainen, Suve Pääsukene
 Opintosihteerit: Joel Sauren, Urpo Kaila (virkavap. 1.10.-)
 Kanslisti: Taina Virtanen 1.9. alkaen

Alueosasto

Järjestösihteeri: Risto Talonen
 Toimistonhoitaja: Marja Kari

Piirisihteerit: Seppo Ahde (Oulu), Jouko Muuri (Uusimaa),
 Lauri Honkanen (Kymi), Jarmo Kantosalo (Helsinki), Jouko
 Kauppinen (Pohjois-Karjala), Erkki Koljonen (Pohjois-Häme),
 Kaarlo Kuokkanen (Kuopio), Antti Lehtonen (Mikkeli), Reino
 Lemmetyinen (Varsinais-Suomi), Heikki Lensu (Lappi), Risto
 Hakala (Pohjanmaa), Aulis Soininen (Keski-Suomi), Terttu
 Tuomi-Koskelin (Etelä-Häme), Matti Vannekari (Satakunta)

Piiritoimistonhoitajat: Riitta Ojuva (Oulu, 1.1.-30.9.) ja
 Pirkko Aikio (virkavapaalla 30.9. asti), Elvi Erkkilä (Keski-
 Suomi), Mirja Männikkö (Pohjanmaa), Pirjo Hämäläinen
 (Uusimaa), Helinä Marttinen (Mikkeli), Pirjo Kilpeläinen
 (Kymi), Heli Kelkka (Helsinki), Kirsti Kuittinen (Pohjois-
 Karjala, erosi 28.2. siirtyi opj:n palv.), Aira Lehtonen
 (Satakunta), Anja Mäki (Etelä-Häme), Tarja Nykänen (Pohjois-
 Häme), Outi Tamminen (Varsinais-Suomi), Maarit Tervo (Lappi),
 Eija Lempinen (Kuopio).

Kulttuuriosasto

Kulttuurisihteeri: Apeli Halinen (ma päällikkö)
 Toimistosihteeri: Pirkko Rautiainen
 Kulttuurisihteeri: Hanne Elomaa

TALOUS- JA HALLINTO

Hallintojohtaja: Henrik Wulff

Valtionapuosasto

Talouspäällikkö: Seppo Vettenranta
 Kirjanpitäjä: Riitta Kotti
 Toimistonhoitajat: Pirkko Salmi, Helena Railuoto, Tarja
 Welling
 Kanslistit: Aino Tikka, Eila Lahtinen, Brita Rinne, Marja
 Raitoharju, Tarja Valkonen, Eija Honkanen, Tarja Vanttinen
 (erosi 31.8.)
 Varastonhoitaja: Eija Fahlström (15.1. alkaen)

Hallinto-osasto

Hallintojohtaja: Henrik Wulff
Kassanhoitaja: Maire Kymäläinen
Kanslisti: Seija Malinen
Monistaja: Tarja Kuutschin
Konekirjoittaja: Mirja Sjöholm
Siivooja: Kaarina Liinamaa

Ranta-Toivalan kurssikeskus

Emäntä: Maire Pietikäinen
Apuemäntä: Irene Mononen
Laitosapulainen: Inkeri Roivainen
Talonmies: Pekka Koistinen (erosi 31.5.), Raija Makkonen
(24.6. alkaen)

Kehitysyhteistyön työntekijät

Kehitysyhteistyösihteeri: Jukka Pääkkönen
Toimistonhoitaja: Eeva-Liisa Peltola (hoitovapaalla
31.12.1991 saakka), Maila Lehtikainen (1.1.89 alkaen)

Kenttätöntekijät:

Nicaragua: Ilkka Laamanen (15.11.89 alkaen), Raimo
Nevalainen (1.2.89 alkaen), Jaakko Sievänen (1.1.90
alkaen) Matti Kontro (1.2.89 alkaen), Matti Tyynelä
(31.4.90 saakka), Hannu Katila (28.2.90 saakka), Leila
Haataja-Laamanen (1.12.90 alkaen)

Kongo: Helena Vanhapelto, Taisto Vanhapelto (31.8.90
saakka), Lilja Palovaara (31.8.90 saakka), Leo Puttonen
(31.7.90 saakka), Esa Hocksell (1.8.89 alkaen),
Taina Peltonen (1.8.89 alkaen), Veijo Koskenkangas
(1.8.90 alkaen), Kirsti Soukka (1.8.90 alkaen), Rakel
Kaihlanen (1.8.90 alkaen), Harri Ahonen (1.8.90 alkaen),
Päivi Peltonen (1.8.90 alkaen)

4. YLEISJOHTO

4.1. Johtoryhmä

Johtoryhmään kuuluivat pääsihteeri, toimialajohtajat,
osastopäälliköt, tiedotussihteeri ja pääluottamusmies,
sihteerinä toimi Marjatta Tuomainen. Kokouksissa käsiteltiin
käytännön asioita toimialoittain ja valmisteltiin
yhteistyötoimikunnalle, työvaliokunnalle ja
liittotoimikunnalle esiteltävät asiat. Ryhmä piti vuoden
aikana 42 kokousta.

4.2. Yhteistyötoimikunta

Toimikuntaan kuuluivat työnantajan edustajina Pentti Öhman, puheenjohtajana Henrik Wulff ja Seppo Vettenranta sekä Juha Mäkinen (Merja Salanko-Vuorela), Pirjo Hämäläinen (Marja Kari), Pirjo Jauhiainen (Pirkko Salmi), Jouko Kauppinen (Heikki Lensu), Erkki Koljonen (Hannu Oikarinen) ja Leena-Maija Paananen (Helvi Ollikainen) työntekijöiden edustajina. Toimikunnan sihteerinä oli Marjatta Tuomainen. Toimistotyöntekijöiden varaluottamusmies Taina Virtanen osallistui toimikunnan työskentelyyn. Toimikunta piti vuoden aikana yhdeksän kokousta. Kokouksissa käsiteltiin mm. työvaliokunnalle ja liittotoimikunnalle esiteltäviä asioita.

4.3. Kansainvälinen toiminta

Liiton edustajana Pohjolan TSL:n työvaliokunnassa oli alkuvuoden Urpo Kaila ja Pohjolan TSL:n liittokokouksen jälkeen 4.11. alkaen Pentti Öhman. Työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa.

Pohjolan TSL:n liittokokous pidettiin 4.-11.9. Grönlannissa. Suomesta kokoukseen osallistuivat Pentti Öhman, Sulo Hentula, Urpo Kaila ja Birger Lindholm (ABF-Åland). Liittokokouksessa tutustuttiin Grönlannin talouteen, politiikkaan ja kulttuuriin ja keskusteltiin Pohjolan TSL:n tulevaisuudesta. Pohjolan TSL:n puheenjohtajaksi valittiin Aage Sögård Norjan AOF:stä.

Eniten kokouksessa keskusteltiin uudesta tilanteesta Euroopassa ja eurooppalaisen TSL-yhteistyön kehittämisestä. Tästä asiasta on jatkettu keskusteluja useammassa eri työkokouksessa, joissa liittoa on edustanut Seppo Ylinen.

Pohjolan TSL-koulu pidettiin 20.5.-2.6. Tanskassa. Kurssille osallistujia oli 21. Suomesta osallistuivat Raija Kallioluoma, Maila Lehikoinen ja Matti Rinkinen.

Koulun aihe oli Pohjola muuttuvassa Euroopassa; osateemoina Ihminen, ympäristö ja Eurooppa, Itä-Euroopan muutokset ja Kulttuurin tulevaisuus Euroopassa. Koulu teki opintomatkan Länsi-Saksan Schleswig-Holsteinin osavaltioon.

Manchester-koulu pidettiin 22.4.-13.7. ja Suomesta osallistui kolme TSL:n, kolme VSY:n kautta: Osmo Moilanen Riitta Tolonen, Eija Yli-Paunula sekä Pasi Kumpulainen, Rauno Leskinen ja Harald Olausen TSL:n kautta.

Pohjoismaiseen Geneve-kouluun osallistuivat Raija Leponiemi, Astrid Nikula, Ritva Reinboth, Pia Saikkonen-Sandell, Matti Salomaa, Ari Seger ja Maili Mustonen.

Geneve-koulun 54. kurssi pidettiin 27.5.- 7.7. Kurssi alkoi viikon pituisella perehtymisjaksolla Viskadalenin kansanopistossa. Tämän jälkeen koulu siirtyi Geneveen seuraamaan Kansainvälisen Työjärjestön ILO:n konferenssia. Viimeinen viikko pidettiin perinteisesti Biervillen linnassa Ranskassa.

Pohjoismaista yhteistyötä tehtiin runsaasti myös piiri- ja opintojärjestötasolla.

4.4. Tiedotustoiminta

Kuten kertomuksen johdantotekstissä todetaan, liiton taloudenpitoa ja toimintoja on leimannut toimintojen ja talouden arviointi sekä strategioiden etsiminen. Vuoden alussa yhdistettiin tiedotussihteerin ja Aikamerkin toimitussihteerin tehtävät. Juhlavuoden jälkeen julkisuutta ei ole tavoiteltu kannatusluonteisilla ilmoituksilla, niistä on luovuttu. Sita-palveluista luovuttiin kustannussyistä. Lehden toimittamisessa on korostettu omaa tuotantoa, ostettuja juttuja oli minimaalisesti.

TSL-kuvaa kirkastettiin uudistamalla Palvelupisteen ikkunat ja valjastamalla ne uutuusaineistojen ja lehtien esittelyyn. Kauan odotettu TSL-esittelykalvosarja ilmestyi syyskaudella. Kalvosarjat jaettiin mm. piiritoimistojen käyttöön. Asiakaspalvelussa olevalle henkilöstölle teetettiin uudet juhluvuden tunnukset sisältävät käyntikortit.

TSL esittäytyi Turussa 1. Kirjamessuilla Teemana Tervetuloa Tulevaisuus (Kirjan kannet auki ja Iloa työstä -aihein). Aineistot saivat tunnustusta osakseen.

Julkiset-tiedote ilmestyi 15 kertaa, noin joka kolmen viikon välein. Niiden välityksellä esiteltiin henkilöstölle TSL-uutuudet ja jaettiin työviestinnässä tarvittavia yleisiä ohjeita.

Vuoropuhelun aikaansaamiseksi keskustuimistossa otettiin käyttöön ns. maanantaiaamukahvitilaisuudet, pääsihteerin kertoi hallinnossa olevista ja muista ajankohtaisista asioista.

Toimintakertomus 1990 tehtiin aiemmista poiketen omana painotyönä kulujen nipistämiseksi.

Aikamerkki-lehti sai uuden ilmeen. Lehden taitto tehtiin av-osastolla. Ilmestymiskerrat vähenivät neljään, mutta kaksoisnumeroita ei nyt tehty. 63. vuosikerran sivumääräksi kertyi 216 sivua. Ykkösnumerossa esiteltiin TSL-tuotanto (116 s). Painos 30.000 kpl. Kakkosnumerossa oli teemana kansainvälinen lukutaitovuosi, kolmosessa ammatillinen aikuiskoulutus ja neljännessä tulevaisuuteen tähtääminen. Painosmäärät muista numeroista á 10.000 kpl.

Lehteä jaettiin sisällön mukaan myös ns. peittojakeluna opintojärjestöjen aluella lehden tunnettuuden lisäämiseksi; Vihdissä, Kuopiossa, Riihimäellä, Keravalla, Savonlinnassa jne. Saatu palaute rohkaisi jatkamaan sisällöllisestikin uudistettua lehteä.

5. TALOUS JA HALLINTO

5.1. Toimialan johto

Kulunut vuosi muodostui talouden kannalta tyydyttäväksi. Tilivuoden tulos muodostui selvästi ennakoitua paremmaksi.

Liitto sai opetusministeriöltä 300 000 markkaa käytettäväksi kokeilutoimintaan monimuoto-opetuksessa ja sähköisessä viestinnässä. Folke Bernadotten muistosäätiö myönsi liitolle 85 000 markan apurahan, jolla rahoitettiin kansainvälistä kanssakäymistä ja humanitaarista toimintaa sekä tuettiin opinto- ja piirijärjestöjen vaihtoa pohjoismaisten veljesjärjestöjen kanssa.

Henkilökunnan määrässä ei vuoden aikana tapahtunut kasvua. Palkkakustannusten kurissapitämiseksi ei poislähteneiden tilalle kiinnitetty uutta henkilöstöä. Toimiston oma offsetmonistaminen lopetettiin ja siirryttiin käyttämään ulkopuolisia palveluja. Taloushallinnon ja opintokeskuksen tietojärjestelmän siirto Tietotehdas Oy:n palveluksesta liiton omille laitteille aloitettiin vuoden loppupuolella. Toimenpiteen tavoitteena on aikaansaada säästöjä atk-käyttökustannuksiin.

5.2. Ranta-Toivalan kurssikeskus

Vuoden aikana kurssikeskuksessa pidettiin kaikkiaan 122 (v. 1989 128) kurssia. Näistä viikonloppukursseja oli 40 (54) ja arkivuorokausikursseja 82 (71). Arkivuorokausikurssien lukumäärä lisääntyi hieman edellisvuoteen verrattuna.

Majoitusvuorokausia oli kaikkiaan 3.936 (3.732), mikä oli 207 enemmän kuin edellisvuonna. Erillisiä saunatilaisuuksia ja Honkapirtissä pidettyjä kokouksia oli 48 ja niissä kävijöitä 508 (522) henkilöä.

Kurssikeskuksen palveluita markkinoitiin tarjouskirjein ja lehti-ilmoituksin. Painopiste kohdistui Ranta-Toivalaa ympäröivän neljän TSL-piirin alueelle.

Toimintavuoden aikana suoritettiin kurssikeskuksen päärakennuksen maalaustyöt ja ympäristön viihtyisyyttä lisättiin pienillä korjaus- ja kunnostustöillä. Vuoden loppupuolella valmistuivat päärakennuksen yhteyteen henkilökunnan sosiaalitilat.

5.3. Kehitysyhteistyö

Liiton kehitysyhteistyöhankkeet Nicaraguassa ja Kongossa jatkuivat huolimatta kohdemaissa tapahtuneista muutoksista, joiden vuoksi hankkeiden toteutusaikatauluja jouduttiin vuoden aikana arvioimaan osin uudelleen.

Nicaraguua vuodesta 1979 johtaneet sandinistit menettivät helmikuun vaaleissa valta-asemansa lähinnä oikeistoa edustavalle oppositiorintamalle UNO:lle. Vallanvaihdoksesta huolimatta TSL piti voimassa aiemmat päätöksensä jatkaa avustustoimintaa Nicaraguassa alkuperäisen yhteistyökumppaninsa Augusto Cesar Sandinon säätiön (Fundacion Augusto C. Sandino FACS) kanssa.

Namibia itsenäistyi maaliskuussa Etelä-Afrikan miehitysvallasta, ja liiton yhteistyökumppani SWAPO muuttui vapautusliikkeestä uuden valtion johtavaksi hallituspuolueeksi. Samalla vahvistui maanpaossa Kongossa toteutettavan käytännön aineiden opetushankkeen lopetusaikataulu.

Kertomusvuoden aikana ei avattu uusia avustuskohhteita. Sen sijaan kartoitettiin mahdollisuuksia uudentyyppisen, aikuiskasvatukseen painottuvan hankkeen avaamiseen. Hankkeiden kartoituksessa oltiin yhteistyössä TSL:n pohjoismaisten sisarjärjestöjen kanssa.

Suomessa yhteistyötä Kansainvälisen Solidaarisuussäätiön kanssa tiivistettiin mm. yhteisen projektiryhmän avulla. Liitolla oli myös edustajansa säätiön hallituksessa. Yhteistyö Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskuksen SASK:n sekä Kehitysyhteistyön Palvelukeskuksen Kepan kanssa jatkui niinikään tiiviinä. TSL:lla on edustaja myös Kepa ry:n hallituksessa.

Koulutus- ja tiedotustoiminta

Ulkoasiainministeriö tuki TSL:n kehitysyhteistyötiedotusta kuluneena vuonna 145 000 markalla. Tiedotusmäärärahalla tuotettiin muun muassa dokumenttielokuva Nicaraguasta sekä oppi- että tiedotusmateriaaliksi. Elokuvan avulla pyritään lisäämään suomalaisten tietoisuutta Nicaraguan ja Väli-Amerikan oloista tarjoamalla samaistumiskohde kansan keskeltä, suomalaisten tukemalta projektityömaalta. Lisäksi tiedotusmäärärahalla kustannettiin liiton Aikamerkki-lehden Nicaraguan tilannetta esitellyt liite sekä tuotettiin massaesite ja valokuvamateriaalia dia-sarjoja ja kiertäviä näyttelyitä varten.

TSL:n kehitysyhteistyön konkreettisena kansainvälisyyskasvatuksen muotona vakiintui työprikaatien lähettäminen kaksi kertaa vuodessa Nicaraguan projektityömaalle. Prikaatilaishille järjestetyt valmennuskurssit sekä omakohtainen kuukauden työskentelykokemus kehitysmaassa poikivat runsaasti paikallista aktiivisuutta ja kehitysyhteistyötapauksia, joihin liiton piiri- ja opintojärjestöt antoivat oman panoksensa.

Nicaraguan rakennus- ja koulutusprojekti

Nicaraguassa helmikuussa järjestetyt vaalit ja vaalien jälkeinen vallanvaihtoprosessi tuntuivat selvästi myös TSL:n avustushankkeessa, vaikka tuotanto Teustepen tiilitehtaalla sekä Acoyapan sahalla ja puusepäntehtaalla jatkuikin koko prosessin ajan. Vallanvaihdos johti maata pitkään koetelleen sisällissodan loppumiseen heinäkuussa. Tästä huolimatta maan sisäinen tilanne jatkui epävarmana ja talousnäkymät heikkenivät entisestään, mikä pakotti lykkäämään ja osittain arvioimaan uudelleen myös TSL:n hankkeen viimeisiä investointeja. Marraskuussa 1990 TSL päätti varautua jatkamaan hankkeen tukemista aiemmista suunnitelmista poiketen vielä vuoden 1992 puolella.

TSL:n projektityömailloilla pyrittiin kertomusvuoden aikana turvaamaan tuotannon jatkuminen vähintään minimitasolla yli vallanvaihdosta seuranneen siirtymäkauden. Samalla avattiin projektin oma talonrakennuskampanja Acoyapassa. Vuoden aikana TSL:n projektiorganisaatio toteutti rakennushankkeita myös ulkoministeriön toimeksiannosta osana Suomen ja Nicaraguan kahdenvälistä kehitysyhteistyötä.

TSL:n projektissa työskenteli kertomusvuoden aikana pysyvästi neljä kenttätöntekijää. Nicaragualaisia hanke työllisti suoraan toistasataa. Projektin vetäjänä Nicaraguassa oli kirvesmies Ilkka Laamanen.

Käytännön aineiden opetusprojekti Kongossa

Opetustyö namibialaisten pakolaisten yläasteen koululla Kongon kansantasavallassa jatkui koko vuoden. TSL:n osuutena on huolehtia Suomen ulkoasiainministeriön toimeksiannosta koulun käytännön aineiden opetuksesta. Käytännön aineina koulun opetusohjelmassa olivat puutyö, metallityö, rakennustyö, tekstiilityö, kotitalous ja kaupalliset aineet. Koulussa oli vuoden alusta kuusi ja elokuusta alkaen seitsemän suomalaista opettajaa. Projektin vetäjänä toimi rehtori Taisto Vanhapelto sekä elokuusta 1990 alkaen teknisen työn opettaja Veijo Koskenkangas.

Namibian itsenäistyttyä maaliskuussa 1990 käynnistyivät suunnitelmat koulun siirtämisestä Namibiaan. Koulun johtokunta päätti joulukuussa, että koulu lopettaa toimintansa Kongossa vuoden 1991 lopussa, jolloin myös TSL:n osuus hankkeessa tällä erää päättyy.

Avun määrä

TSL:n toteuttamien hankkeiden rahallinen panos vuonna 1990 oli yhteensä 8,6 miljoonaa markkaa. Ulkoministeriön tukea TSL sai kuluvana vuonna Nicaragua-projektiin kaksi miljoonaa markkaa. Lisäksi TSL kanavoi ulkoministeriön humanitääristä

apua Nicaraguaan yli miljoonalla markalla ja toteutti UM:n toimeksiannosta liki 1,9 rakennushankkeet. Kongo-projektin kustannuksia ulkoministeriö maksoi TSL:lle runsaat kolme miljoonaa markkaa. Nicaragua-projektin vaatiman omarahoitusosuuden TSL hankki edellisvuosien tapaan osittain rahankeräyksellä, osittain materiaalityökaluina ja palkattomana vapaaehtoistyönä.

6. OPINTOTOIMINTA

OPINTOKERHOT

6.1 Valtionapua saaneet opintokerhot

Valtionapua saaneiden opintokerhojen määrä laski vuonna 1990 yhteensä 552 kerholla verrattuna edelliseen vuoteen. Valtionapua sai kaikkiaan 4319 opintokerhoa (v. 1989 4871 kerhoa). Kerhomäärän alamäki jyrkkenei edellisvuodesta, jolloin määrä väheni 220 valtionapukerholla.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL säilytti edelleen asemansa TSL:n suurimpana opintokerhojärjestönä. EKL:n kerhojen osuus kokonaiskerhomäärästä oli 59.7 % (1989; 56.05 %).

Kerhojen osallistujamäärä väheni yli neljällä tuhannella hengellä. Kun osallistujia vuonna 1989 oli ollut 46.570, oli heitä vuotta myöhemmin 42.283. Naisten osuus osallistujista oli 73.1 % (1989; 71.7 %).

Korkeampaa valtionapua saaneiden opintokerhojen osuus koko kerhomäärästä ei kehittynyt myönteisesti. Näiden kerhojen määrä putosi reilusti edellisvuodesta, 274 kerhosta 182 kerhoon.

Korkeamman valtionavun kerhojen suhteellinen osuus oli vaatimaton 4.2 % kaikista valtionapua hakeneista kerhoista. Opintokerhon kannalta TSL:n vuosi ei ollut siis ainakaan määrällisesti mitaten kovin hyvä. Tosin se oli kuitenkin hyvin samankaltainen kuin kaikki 80-luvun puolivälin määrällisten huippuaikojen jälkeiset toimintavuodet. Kerhomäärät ovat pudonneet tasaisesti alaspäin joka vuosi.

Vuosien 1986-1990 aikana ovat valtionapukerhojen määrät kehittyneet seuraavasti:

	1986	1987	1988	1989	1990
Kerhot	6910	5449	5091	4871	4319
Osall.	65.737	52.189	48.344	46.570	42.283

Opintokerho-opiskelun tulevaisuudesta on syytä olla jonkin verran huolissaan. Näyttää siltä, että nuorta ja keski-ikäistä ihmistä ei pienryhmäopiskelu ainakaan nykyisin tarjotuissa muodoissa paljon kiinnosta. Kerhotyö on jäämässä yhä suuremmaksi osaksi vanhemman väen toimintamuodoksi. Miesten osuuden jääminen runsaaseen neljännekseen opintokerhojen yhteenlasketusta jäsenmäärästä on myös huolestuttava ilmiö. Se ei tietenkään vielä tarkoita sitä, etteivätkö miehet osallistuisi aikuisopiskeluun. Opintokerhot vain eivät syystä tai toisesta heitä sanottavammin motivoi opiskelumuotona.

TSL:n kerhotoiminnan kehittämistyölle tilastoista suodattuva viesti on selvä: Mikäli TSL aikoo säilyä sellaisena sivistysjärjestönä, jonka toiminnan yhtenä tärkeänä ominaispiirteenä on elävä ja opiskelijoiden mielekkääksi kokema pienryhmäopiskelu, on johtopäätökset tehtävä nopeasti. Opintokerhon kilpailukykyisyyden kasvattaminen muiden opintomuotojen rinnalla on sen elinehto.

6.2 Ilmoittautuneet opintokerhot

Ilmoittautuneiden opintokerhojen määrä laski samassa suhteessa kuin valtionapukerhojen määrä. Opintokeskukseen ilmoittautui 4335 kerhoa (1989; 4936).

Tarkempi numeraalinen informaatio kerhojen järjestöittäisistä, aiheittaisista ja alueittaisista jakaumista löytyy toimintakertomuksen liitetaulukoista.

6.3. Opinto-ohjaajakoulutus

Opinto-ohjaajakoulutuksen kurssit vaihtelivat lyhyistä kolmen tunnin tapaamisista viiden päivän jatkokursseihin. Koulutuksen rungon muodostivat edelleen kaksipäiväiset opintokerhotoiminnan ja opintotoiminnan peruskurssit. Uusien opintoaineistojen teemoihin liittyviä aine- ja järjestökohtaisia kursseja toteutettiin myös laajasti.

Tilaisuuksia pidettiin yhteensä 267 ja niissä oli osallistujia kaikkiaan 4701. Sekä tilaisuuksien että osallistujien määrä nousi edellisvuodesta.

Tarkemmat tiedot liitetaulukoissa.

6.4. Kurssitoiminta

TSL:n opintokeskuksen kautta toteutettiin vuoden aikana yhteensä 2648 valtionapuun oikeutettua kurssia. Vähennystä edelliseen vuoteen oli 174 kurssin verran. Kurssien yhteenlaskettu kesto oli 38.709 oppituntia (1989 37.881). Kurssin keskipituus oli 14.6 tuntia, kun se edellisenä vuonna oli ollut 13.4 tuntia. Osallistujia oli 57.451 (1989: 67.291).

Vuosien 1986-1990 aikana ovat kurssien ja kurssilaisten määrät vaihdelleet seuraavasti:

	1986	1987	1988	1989	1990
Kursseja	2832	2606	2944	2822	2648
Kurssilaisia	71.504	64.513	74.374	76.291	57.451

Kurssit säilyivät vahvasti juuri TSL:n ammatillisten jäsenjärjestöjen käyttämänä opintotoiminnan muotona. Peräti 1258 kurssia (47.5 % opintokeskuskursseista) toteutettiin yhdessä SAK:n ja sen ammattiliittojen kanssa.

Liitto, piirit ja opintojärjestöt järjestivät ja/tai niiden kautta pidettiin yhteensä 1.272 kurssia.

Toimintakertomuksen liiteosa kertoo tarkemmat tiedot kurssitoiminnan jakautumisesta järjestöittäin, lääneittäin ja oppisisältöjen mukaan.

6.5. Luentotoiminta

Luentotoiminnan vuonna 1987 alkanut kasvu taittui vuonna 1989. Luentotilaisuuksia järjestettiin vuonna 1990 yhteensä 593, mikä on 125 tilaisuutta vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kuulijoita tilaisuuksissa oli yhteensä 16.156 (1989: 21.753).

Luentotoiminnan kehitys vuosina 1986-1990:

	1986	1987	1988	1989	1990
Luentotil.	395	487	633	718	593
Kuulijoita	11.229	13.638	16.685	21.753	16.156

6.6. Opintoaineistotuotanto

Vuoden aikana tuotettiin 19 kirjallista aineistoa. Kirjallisia aineistoja myytiin 52.214 kappaletta. Kalvosarjoja ja lyhytkurssipaketteja myytiin yhteensä 788 kappaletta. Aineistojen myyntituotot kohosivat yhteensä 2.311.000 markkaan.

Opintoaineistojen myynti vuosina 1987-1990 (kpl):

	1987	1988	1989	1990
ay-aineistot	21.711	30.801	24.885	37.835
sd-aineistot	12.422	7.066	1.684	833
sosiaaliset aineistot	1.655	1.775	1.660	2.481
yleiset aineistot	3.294	4.368	9.709	11.065
kulttuurialan aineistot	390	89	- *)	- *)
yhteensä	39.760	44.099	37.935	52.214

*) sisältyy yleisiin aineistoihin.

6.7. Yleinen osasto

Osaston toimintaa haittasi sen tehtäväalueen epämääräisyys ja henkilöstön tehtäväkentän hajanaisuus. Koska eri henkilöiden tehtävillä ei juurikaan ollut yhteisiä nimittäjiä, ei osasto toiminut varsinaisena työyksikkönä TSL:n organisaatiossa. Vuoden aikana käydyn toimisto-organisaation kehittämiskeskustelun kuluessa päädyttiinkin esittämään osaston sulauttamista toimiston muihin yksiköihin.

Yleisen aineistotuotannon alueella tehtiin hyvä tulos. Aineistomyynti ylitti roimasti ennakkoarviot. Kuluttajan ympäristöopas, Yhdistyslaki ja Työ on yhdessä tehty olivat parhaiten menneet yleiset aineistot mutta huonosti ei kauppa käynyt myöskään jo hieman vanhempaa tuotantoa olevien Elämäntapa-aineiston ja Opimme yhdessä -kerho-oppaan osalta.

Osana TSL:n monimuoto- kokeiluprojektia aloitettiin syksyllä uuden aikuisopiskelijoille tarkoitetun yleiskatsauksellisen ympäristöaineiston kirjoittaminen.

Elämäntapakursseja pidettiin pääosin tuntiohjaajavoimin eri puolilla maata. Niistä osa oli liiton omaa lyhytkurssituotantoa, osa taas kerhojen ohjaajille tarkoitettuja koulutustilaisuuksia.

Kansainvälisyyskasvatusta kehitettiin ja laajennettiin vuoden aikana. Yhdessä sos.dem.puolueen ja Työväen Akatemian kanssa toteutettiin kolmivaiheinen kansainvälisyyskasvatuksen kurssikokonaisuus. Turussa aloitettiin Suomeen saapuvien ulkomaalaisten vastaanottokoulutukseen keskittyvä "Tervetuloa meille" -projekti.

Eri puolilla maata järjestettiin myös tarpeen mukaan luento- ja kurssitoimintaa kansainvälisyyskasvatuksen aiheista. Lukumääräisestä kovin suuriin saavutuksiin ei vielä päästy. Resurssien puute haittaa toiminnan laajamittaisempaa toteuttamista, samoin nähtävästi myös tietty vaikeus luoda sellaisia opiskelumuotoja ja niin haastavia sisältöjä, että ne motivoisivat nykyistä kansainvälisyysaiheista kiinnostuneiden aktivistien joukkoa laajempia ryhmiä.

Vuotta leimasi osaltaan valmistautuminen opintokeskuslain muuttumiseen. Jo keväällä ryhdyttiin valmistelemaan uusia kurssi- ja kerhotoiminnan ohjeita ja uudistamaan valtionapuasioiden käsittelyprosesseja jotta muutetun lain soveltamiseen päästäisiin mahdollisimman nopeasti ja kitkattomasti.

6.8. Opinto-osasto

Opinto-osasto vastasi yeisestä ohjaajakoulutuksesta sekä sos.dem. ja sosiaalialan ohjaajakoulutuksesta ja kursseista. Myös ruotsinkielinen toiminta on kuulunut toimiston organisaatiossa opinto-osastolle. Osasto on toiminut kiinteässä yhteistyössä alue-, ay- ja yleisen osaston kanssa.

Ohjaajakoulutus

Opinto-ohjaajakoulutus muodostui kolmen tunnin mittaisista ohjaajatapaamisista, yksi- ja kaksipäiväisistä opintokerhotoiminnan jatkokursseista. Uusien opintoaineistojen aiheisiin liittyen järjestettiin aihekohtaisia ohjaajakursseja. Liitetaulukot kertovat tilaisuuksien ja niihin osallistuneiden määrän laskeneen edellisvuodesta jonkin verran. Eläkkeensaajien kerhotoiminta on edelleen opinto-osaston vahvin kerhotoiminnan alue.

Sos.dem. järjestöjen opintosiheteereille järjestettiin peruskurssit ja kaksi Ote tulevaisuuteen -jatkokurssia periaateohjelmaa käsitteleviä opintokerhoja varten.

Uutuutena ohjelmaan otettiin Oman elämänsä nainen ohjaajakurssit selllaisia naisten ryhmiä varten, joissa pohditaan eliniän kestävää opiskelua ja elämänhallintaa. Opintoryhmien käyttöön julkaistiin kirja Oman elämänsä nainen, aikuiskoulutus avuksi elämän suunnitelman toteuttamiseen.

Sosiaalialan järjestöjen ohjaajakoulutus muodostui opintokerhotoiminnan ja opintosiheteereiden kursseista. Niillä on erityisesti kiinnitetty huomiota opintokerhojen toiminnan monipuolistamiseen ja opinnollisuuden korostamiseen. Vammaisten opinnoissa uutena aiheena on ollut yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Luova vanhuus -ohjaajakurssi on vakiintunut osaksi sosiaalialan täydennyskoulutusta ja tavoittanut uusia kohderyhmiä.

Raha-automaattiyhdistyksen avustuksen turvin järjestettiin kuuroille ay- ja järjestötoimintaa käsittelevien opintokerhojen ohjaajakurssi. Kerhoille tarkoitettu selkokielineen opintoaineisto Tietoa työelämästä ilmestyy vuoden 1991 alussa.

Lukutaitovuosi

Koko toimintavuoden ajan yleisteenä on ollut osallistuminen YK:n lukutaitovuoden viettoon. Lukupiireille ja yksin luettavaksi julkaistiin lähinnä kaunokirjallisuuden lukemiseen johdattava Eila Pennasen kirja Kirjan kannet auki. Se sisältää myös ohjelmaehdotuksia kirjallisuuskerhoille.

Vuoden aikana perehdyttiin selkokielen käyttöön opinto-, harrastus- ja työtoiminnassa. Julkaistiin selkokielineen Pertti Rajalan satukirja Kettu lentää ja aloitettiin kahden selkokielineen opintoaineiston tekeminen opintokerhoja ja muuta opintotoimintaa varten. Yhteensä selkokielineisiä tai osin selkokielineisiä kirjoja on TSL-tuotannossa valmiina neljä ja valmisteilla kaksi. Selkotuotannosta tiedotettiin kirjastoille mm. Turun kirjameissuilla ja kirjastoalan kansainvälisessä näyttelyssä Göteborgissa, missä ne saivat myönteistä huomiota osakseen.

Kehitysvammaisten ja kuurojen kanssa työskenteleville järjestettiin vaihtoehtoisin kommunikaatiomenetelmiin perehdyttävät kurssit. Osaston työntekijöitä osallistui viittomakielen ja selkokielen kursseille henkilökoulutuksessa.

Monimuoto-opetuksen kokeilut

Osaston henkilöstö on ollut kiinteästi mukana kahdessa opintokeskuksen opintokokeilussa: Yhdessä Kansan Sivistystyön liiton kanssa vuonna 1989 alaknut Aikuinen ja työ (AT) -opintokokeilu on jatkunut. Se on monimuoto-opintojen sovellus, johon on osallistunut neljä opintoryhmää - yksi Kemissä ja kolme Uudellamaalla. Opiskelijoita on yhteensä 29. Kokeilun avulla hankitaan tietoa ja kokemusta aikuisten pitkäkestoisesta monimuoto-opiskelusta ja sen tutuoinnista. Kokeilu toteutetaan kouluhallistuksen kokeilumäärärahan turvin. Sen opiskelukustannuksiin ovat osallistuneet myös opiskelijoiden ammattiliitot, Metallityöväen liitto ja Kunnallisten työntekijöiden ja viranhaltijoiden liitto.

Toisen monimuotoprojektin yhden osa-alueen, vallan ja vallankäytön opiskelua varten on perustettu kuusi opintokerhoa. Niiden käyttöön on tuotettu opintoaineistoa kirjallisena sekä ääni- ja videonauhoina. Kokeilun tuloksista valmistetaan vuoden 1991 aikana Valta-aineisto opintokerhoille.

Tuotetut opintoaineistot

Vuoden aikana on valmistettu seuraavat opintoaineistot:

1. Eila Pennanen, Kirjan kannet auki -johdatus lukemiseen
2. Työ on yhdessä tehty
3. Oman elämänsä nainen
4. Catarina Nasenius, Arkipäivän dramatiikkaa - kirja työelämän psykologiasta
5. Arkipäivän dramatiikkaa, opintosuunnitelma
6. Pertti Rajala, Kettu lentää ja muita kansansatuja

Keskeneräisiä, vuoden 1991 alussa ilmestyviä opintoaineistoja ovat Ote ongelmiin, Tietoa työelämästä ja Ikiliikkuja.

6.9. Ay-osasto

Aineistotuotannon taloudellinen tulos muodostui selvästi ennakoitua paremmaksi. Osasto tuotti vuoden aikana aiempaa enemmän lyhytkurssikokonaisuuksia palvelemaan jäsenjärjestöjen alueellisen ja paikallisen koulutuksen hankkeita.

Em. alueella tapahtui merkittävä avaus, kun TSL tuotti Metallityöväen liitolle, Metallityönantajaliitolle sekä Teknisten Liitolle yhteiskoulutukseen neljä työsuojelun eri osa-alueita käsittelevää lyhytkurssikokonaisuutta.

Merkittävä aineistojen käyttäjäpiirin laajennus saavutettiin, kun Ammattikasvatushallitus suositteli omille oppilaitoksille oppikirjakäyttöön TSL:n tuottamaa Siivous - kehittyvä palveluala -oppikirjaa.

Aineistotuotannossa on erityisesti pyritty hakemaan synergiaa eli useamman kuin yhden tilaajatahon käyttöön pienin muutoksin soveltuvia aineistoja ja lyhytkurssipaketteja.

Hyviä esimerkkejä ovat mm. em. siivousaineisto, josta tuotettiin myös KTV:n käyttöön soveltuva versio sekä Liikealan ammattiliitolle tuotettu Otetta elämään - lyhytkurssikokonaisuus, josta tehtiin sovellus Kemian liiton käyttöön.

Ohjaajakoulutus

Ay- opinto- ja alueosaston yhteistyönä kehitettiin vuoden aikana Työ - tekijä - työyhteisö -yleisnimikkeen alla ohjaajakoulutus- ja kurssikokonaisuus, johon kuuluvat Psyykkisen työsuojelun perusteet -ohjaajakurssi, Oman työn ja työyhteisön kehittäminen -ohjaajakurssi sekä psyykkisen työsuojelun jatkokurssi. Osin kurssityyppejä ehdittiin testaamaan jo vuoden 1990 aikana.

TSL-kurssit

Vuoden aikana käynnistettiin laajemmassa - vaikkakaan ei odotetussa mitassa - ammattiosastoille tarkoitettu Ay-PAK-atk -koulutus.

Yhteinen toiminnan järjestelmällinen suunnittelu jäsenjärjestöjen kanssa käynnistyi, vaikka jäikin joiltakin osin keskeneräiseksi. Järjestelmä osoitti kuitenkin ehdottoman tarpeellisuutensa.

6.10. Alueosasto

Alueosasto on avustanut liiton muita yksiköitä niiden asettamien tavoitteiden toteuttamisessa ja osallistui piiri- ja opintojärjestöjen toiminnalliseen, järjestölliseen ja taloudelliseen kehittämiseen.

Osaston toiminta tapahtui valtaosaltaan piiritoimistojen välityksellä. Kaikissa piiritoimistoissa työskenteli päätoiminen piirisihteeri sekä Pohjois-Karjalan piiritoimistoa lukuunottamatta koko- tai osa-aikainen piiritoimistonhoitaja. Toimistonhoitajien palkkauksesta vastasi pääosin liitto. Eräissä tapauksissa oltiin yhteistyössä VAL:n kanssa. Pohjois-Karjalassa toimistopalvelut ostettiin TSL:n Joensuun seudun opintojärjestöltä.

Tavoitteiden toteuttamiseksi työntekijät ovat tehneet uutterasti tehneet valistusmatkoja opintoneuvontaa ja koulutustilaisuuksia järjestäen ja suunnitellen. Liiton ohjaajakoulutus on opiskelijahankinnan ja kurssien ohjaamisen osalta huomattavalta osin ollut osaston tehtävänä.

Syyskuun aikana toteutettiin yhteistyössä opintojärjestöjen kanssa laaja "starttikierros", jonka yhteydessä järjestettiin yhteensä noin 120 ohjaajakoulutustilaisuutta paikallisille kerhonohjaajille, opintosihtereille ja muille opintoaktiiveille. Kampanjan aikana tavoitettiin noin 1400 osanottajaa. Pääteemoina olivat opintokerhotoiminnan ajankohtaiset kysymykset ja liiton uusien aineistojen esittely.

Piirisihteerit toimivat piirijärjestöjen sihteereinä. Lisäksi he vastasivat yhdessä piiritoimistonhoitajien kanssa piiritoimistojen palvelutehtävistä. Osasto järjesti koulutusta kertomusvuoden aikana piiri- ja opintojärjestöjen toimihenkilöille.

Osasto piti toimintavuoden aikana neljä kokousta. Piiritoimistonhoitajat osallistuivat kahteen kokoukseen. Piirisihteerit osallistuivat lisäksi piirijärjestöjen neuvottelukunnan kokouksiin ja liiton valtakunnallisille neuvottelupäiville. Useat piirisihteerit osallistuivat vuoden aikana pohjoismaiseen TSL-toimintaan.

6.11. Ruotsinkielinen toiminta

Ohjesäännön mukaisesti ruotsinkielisen työväestön keskuudessa harjoitettavaa opinto- ja muuta sivistystyötä varten liitossa toimii ruotsinkielinen sihteeristö. Sen toimielimet ovat edustajisto ja johtokunta. Sihteeristö täytti 40 vuotta 11.1. työn merkeissä. Toiminta kattaa suomenruotsalaiset asuinalueet. Edustajisto kokoontui ohjesäännön mukaisesti 19.4. HTY:n tiloissa. Johtokunta kokoontui kuusi kertaa. Sihteeristö on hallinnollisesti kuulunut sekä opinto-osastoon että ay-osastoon. Suurin osa liiton pohjoismaisesta toiminnasta on kanavoitunut sihteeristön kautta. Se toimii yhteistyössä myös ABF-Ålandin kanssa.

Toukokuun 5. päivänä perustettiin Pohjanmaalle Österbottens Svenska Studieorganisation (ÖSS). Se toimii sihteeristön alaisena; sihteeristö toimii sen piirijärjestönä ja sihteeristön johtokunta sen piiritoimikuntana. Järjestöosasto osallistui opintojärjestön laajoihin perustamisvalmisteluihin. Opintojärjestö toimii 16 kunnan alueella ja sen kotipaikka on Pietarsaari. Vuoden loppuun mennessä opintojärjestöön oli liittynyt 25 jäsenjärjestöä, joiden henkilöjäsenmäärä on 3000. Joulukuun 18. järjestettiin johtokunnalle ja kahdelle ÖSS:n edustajalle kehittämisspäivä.

Sihteeristön pohjoismaisen kesäkurssi oli 11.-16.6. Ahvenanmaalla. Teemana "Integrations- och fredsfrågor i Norden" (Integraatio ja rauhankysymyksiä Pohjolassa). Osanottajia oli Ruotsista, Norjasta, Islannista ja Suomesta yhteensä 22 henkilöä.

Ay-opintotoiminnassa sihteeristö osallistui SAK:n, KTV:n, Puutyöväen Liiton, Kemian Työntekijäin Liiton, Metallityöväen Liiton, Liikealan ammattiliiton ja Postiliiton ruotsinkieliseen opintotoimintaan. Opinto-ohjaajille järjestettiin useita kolmen tunnin koulutustilaisuuksia.

Yhdessä Finlands Svenska Arbetarförbundet FSA:n (Suomen Ruotsalainen Työväenliitto) kanssa järjestettiin useita opinto-ohjaajatilauksia.

EKL:n kanssa toiminta jatkui sekä kerho- että kurssimuotoisena. Invalidiliiton kanssa toiminta jatkui kurssimuotoisena. Taalintehtaalla jatkui harrastemuotoisena "Työttömien opintotoiminta" -projekti.

Opintoaineistotuotannossa ilmestyi SAK:n "Arbetsliv - förutsättningar för psykisk välbefinnade" (Työihminen). Marraskuussa saatiin painoon SAK:n "Handbok i arbetarskydd" (Työsuojelutoiminnan opas). Lisäksi käännettiin ja toimitettiin Liikealan ammattiliiton "Det ordnar sig" (Hommat hallinnassa, Myyjä?) ja "I vårt intresse" (Meidän etumme), jotka ilmestyvät vuoden 1991 alkupuolella.

7. KULTTUURITOIMINTA

Toiminnan painopiste suunnattiin koulutuksen tarjoamiseen niille kuvataiteen sekä musiikki- ja estraditaiteen harrastajille, jotka osallistuivat edellisen vuoden juhlatapahtumiin.

Kurssitoiminta

Viikon mittaiset valtakunnalliset kesäkurssit järjestettiin Ranta-Toivalassa:

Kuvataiteilijoille 30.7.-4.8. Kouluttajina toimivat taidemaalarit Pirjo Saanio ja Asta Niemistö.

Musiikki- ja estradikurssi 6.-11.8. Kouluttajina toimivat Merja Ikkela harmonikka, Tuomo Kuusisto kitara, Anita Pajunen laulu sekä Arja Pessa ja Apeli Halinen estraditaide. Ryhmä kurssilaisia ja ohjaajia vieraili Kuusamon työläistapahtumassa esittämässä kurssilla harjoitettua ohjelmistoa.

Alueellisia musiikki- ja estradikursseja:

Laupusen Lomakartanossa Kustavissa 3.-4.1., Pohjolan Opistossa Haukiputaalla 17.-18.2., Ay-opistolla Kiljavalla 22.-24.9., Laupusen Lomakartanossa Kustavissa 10.-11.11. Kouluttajina toimivat Arja Pessa, Marjatta Meritähti, Ari-Pekka Korhonen ja Apeli Halinen

Alueellisia kuvataidekursseja:

Mikkelin opintojärjestön kanssa 24.-25.2. ja 31.8.-2.9., Suomenselän opintojärjestön kanssa 31.8.-2.9. Kouluttajina toimivat taidemaalari Janne Kaarlehto ja Hanne Elomaa.

Juontaja- ja järjestäjäkurssi:

Lapin-Pohtimolla 3.-4.3. Kouluttajina toimivat Annastina Forsberg, Heikki Kahila, Seppo Lankinen ja Apeli Halinen.

Näyttelytoiminta

Yhteispohjoismainen "Kuvia tästä päivästä" -näyttely järjestettiin Etelä-Karjalan Taidemuseossa 9.-24.6. Näyttely liittyi SDP:n 30. puoluekokouksen tapahtumiin.

Tanskalaista nykygrafiikkaa -näyttely oli esillä Karhulan kirjastossa 29.6.-31.7. ja Espoon pääkirjastossa 4.-28.8.

Näyttely-yhteistyötä jäsenjärjestöjen kanssa

Kumi- ja Nahkatyöväenliiton näyttely Ay-opistolla 30.11.-2.12. Varsinais-Suomen piirin näyttely Turun Kulttuurikeskuksessa 7.9.-23.9. Oulun piirin Kuusamon Työläistapahtuman näyttely 4.-12.8. Pietarsaaren Opintojärjestön näyttely 29.9.-7.10. Villa Svedenissä Pietarsaaressa.

Musiikkitalenteita 70-juhlavuoden parhaimmistosta

"Tervetuloa tulevaisuus" -kasetti tuotettiin yhteistyössä turkulaisen "Nelimauste"-laulu- ja soitintyhtyeen kanssa. Heikki Harman sanoittaman TSL:n 70-vuotisjuhlalaulun Tervetuloa tulevaisuus lisäksi kasetille taltioitiin Nelimausteen laulut "Kosketus maihin" ja "Elämän risteykset". Nimikappaleen soolon laulaa Anita Pajunen. Nelimauste-ryhmän muodostavat Eeva ja Martti Lappi sekä Marja-Leena ja Sari Venho.

"Vesa Pitkänen Velvet" -singlelevy tuotettiin yhteistyössä oululaisen juhlavuoden estradikatselmuksessa esiin nousseen ryhmän kanssa. Levyn kappaleet ovat Leena Hurrin ja Ilpo Tiihosen "Lumeen uponnut unelma" sekä Victor Heredian ja Liisa Ryömän "Yhä meillä on laulu". Vesa Pitkäsen lisäksi ryhmään kuuluvat Aki Louhela, Tuomo Erkkilä ja Joni Pekkala.

"Kotkarap"-kasetti valmistettiin Nuorten Kotkain Keskusliiton ohjaajille käytettäväksi lasten nykymusiikin muodikkaaseen virtaukseen tutustuttamiseksi. Sävellykset neljään rappiin teki Timo Tuovinen ja tekstit laati Arvo Salo.

Piiri- ja opintojärjestöjen tapahtumia

Järjestöistä 53 järjesti yhden tai useamman kulttuuritapahtuman. Valkeakosken Työväen musiikkitapahtumaa vietettiin 19. kerran, 16. Työläistapahtuman järjestämispaikkana oli Kuusamo. Kuopion elokuvatapahtuma "Vilimit" on vakiinnuttanut paikkansa toistuvana tapahtumana. Tällä kertaa tapahtuma keskittyi Rauni Mollbergin tuotantoon. Pumpulienkelin Kulttuuritapahtuma Forssassa, Köyhän kesätapahtuma Multialla ja Hyvinkään naurupäivät edustavat kaikki ideapohjaltaan vahvaa tapahtumatoimintaa.

Piirit ja opintojärjestöt järjestivät 310 kulttuuritapahtumaa. Näiden yhteenlaskettu yleisömäärä oli 77.654 henkilöä. Tapahtumien kokonaiskustannukset olivat 1.197.595 markkaa. Yhteiskunnan antama tuki oli 733.700 markkaa. Kun valtiovallan tuen piiriin päässeet Valkeakoski ja Kuopio jätetään huomioimatta on yhteiskunta tukenut tapahtumatoimintaa noin yhdellä markalla osallistujaa kohti.

Työväen kuvataidetoimikunta

Johtoryhmä on kokoontunut viisi kertaa. Ryhmän puheenjohtajana on toiminut Kirsti Hynynen, jäsenenä Harry Forsberg Lahdesta, Erkki Kannosto Suomen Kuvanveistäjäliitosta, Irmeli Kukkapuro Suomen Taidegraafikoista, Pertti Kukkonen Suomen Kuvanveistäjäliitosta, Kaari Martikainen Taidemaalariiliitosta, Xenia Parros Helsingistä, Markku Pääkkönen Taidemaalariiliitosta, Katriina Salo Taidemaalariiliitosta, Armas Salovirta Espoosta, Sulo A. Salo Porista, Anneli Sipiläinen Suomen Kuvanveistäjäliitosta. Sihteerinä on toiminut TSL:n kuvataidesihtööri Hanne Elomaa.

Näyttelykäyntejä johtoryhmä on järjestänyt seuraavasti: Ateneumiin; Amerikan nykytaidetta 80-luvulla. Amos Anderssonin museoon; Muotokuvia. Sculptoriin: Erkki Kannoston näyttelyyn.

Ateljeekäyntejä: Lallukan Taiteilijakotiin Raimo Heino, Laila Pullinen, Mauno Hartman. Nokian Kaapelitehtaaseen Kimmo Kaivanto -näyttelyyn.

Ooppera- ja kuvataidematka järjestettiin Savonlinnaan 13.-14.7. Kuvataidematka Pariisiin tehtiin 22.-29.4.

Kuvataidetoimikunnan vieraana 20.6. oli Riksförbundin hallitus, jolloin järjestettiin tutustumiskäynnit Arabian tehtaalle, taiteilija-ateljeihin sekä tutustuminen Taideteollisuusmuseoon. Oppaana toimi Hanne Elomaa.

8. TILASTOT JA LIITTEET

8.1. Jäsenjärjestöt

Arbetarnas Bildningsförbund på Åland
 Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
 Eläkkeensaajien Keskusliitto r.y.
 Ensi- ja Turvakotien Liitto r.y.
 Finlands Svenska Arbetarförbund rf
 Finlands Svenska soc.dem. Ungdomsklubbars Central-Kommitté
 (CK) rf
 Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry
 Ilmailualan Unioni ry
 Invalidiliitto ry
 Kemiaan Työntekijäin Liitto ry
 Kiinteistötyöntekijäin Liitto ry
 Kotien Puolesta Keskusliitto ry
 Koulutusalan Sosialidemokraattinen yhdistys ry
 Kristillisten Sosialidemokraattien Liitto
 Kulttuurityöntekijäin sos.dem. yhdistys ry
 Kulutusosuustoiminnan Keskusliitto KK ry
 Kumi- ja Nahkatyöväen Liitto ry
 Kunnallisten Työntekijäin ja Viranhaltijain Liitto KTV ry
 Lasi- ja Posliinityöväen Liitto ry
 Liikealan Ammattiliitto ry
 Lomakotien Liitto ry
 Maaseututyöväen Liitto ry
 Metallityöväen Liitto ry
 Nuorten Kotkain Keskusliitto NKK ry
 Nuorten Puolesta Keskusliitto ry
 Paperiliitto ry
 Postiliitto ry
 Puutyöväen Liitto ry
 Rautatieläisten Liitto ry
 Sosiaali- ja terveystien sos.dem. yhdistys ry
 Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitto (SNK) ry
 Sosialidemokraattisen Opiskelijanuorison Keskusliitto (SONK) ry
 Suomen Aikakauslehdentoimittajain Liitto ry
 Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
 Suomen Elokuvakierhojen Liitto SEKL ry
 Suomen Elämäntapaliitto ry (nimenmuutos SDR)
 Suomen Kirjatyöntekijäin Liitto ry
 Suomen Merimies-Unioni ry
 Suomen Sosialidemokraattinen Puolue rp
 Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto SSSL ry
 Suomen Sähköalantyöntekijäin Liitto ry
 Suomen Työväen Musiikkiliitto (STM) ry
 Teknisten ja Erikoisammattien Liitto TEKERI ry
 Tekstiili- ja Vaatetustyöväen Liitto ry
 Työväen Akatemian Kannatus Oy
 Työväen Akatemian Toveriliitto ry
 Työväen Arkiston Säätiö
 Työväen Näyttämöiden Liitto ry
 Työväen Retkeilyliitto ry
 Työväen Shakkiliitto ry

Työväen Urheiluliitto TUL ry
Valtion ammattiliitto VAL ry (nimenmuutos VTVL)
Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
Veturimiesten Liitto ry
Väinö Voionmaan Säätiö

8.2. TSL:n valtuusto

Eine Mikkonen, puheenjohtaja
Arpo Heinonen, varapuheenjohtaja
Pertti Hyvönen, varapuheenjohtaja

Varsinaiset jäsenet

Pekka Sarkkinen
Eero Heinäluoma
Jukka Kärnä
Agnes Lindström
Brita Seppänen
Maila Tikkanen
Juhani Heino
Eila Jokinen
Hannu Anttonen
Martti Karlsson
Matti Lahtinen
Niilo Johansson
Onni Peltola
Viljo Heinonen
Kyösti Sorsa
Raimo Kähärä
Kari Hautamäki
Aki Ojakangas
Artturi Pennanen
Ulf Forsman
Yrjö Puputti
Paula Parmanne
Juhani Hietanen
Kaija Issakainen
Tero Tuomisto
Arja Ojala
Matti Savola
Veli Lehtinen
Reijo Toimela
Matti J. Laine
Irma Kosonen
Marjo Lehtinen
Timo Mielonen
Jari Luoto
Leif Ehrstén
Hillervo Perttunen
Jorma Mäkynen
Timo Reinikainen
Paavo Nurminen
Tuula Ljungkvist

Henkilökohtaiset varajäsenet

Reijo Päivärinta
Helvi Teppo
Kristiina Myllymäki
Kaj Wallenius
Risto Lehtivuori
Hilkka Kolhinen
Rauno Lehojoki
Eero Lappalainen
Raimo Pölönen
Aimo Pirttimäki
Seppo Antikainen
Viljo Ikonen
Juhani Mattila
Mauno Aikio
Topi Partanen
Kari Virkkula
Anita Mauno
Auli Korhonen
Veikko Hakanen
Teuvo Taskinen
Pertti Halijoki
Arja Ronkainen
Matti Kouri
Erkki Gröndahl
Esko Häsä
Erja Anttonen
Heimo Taskinen
Raimo Salopirtti
Leo Karetvaara
Juhani Hämäläinen
Irja Laiho
Pekka Ollikainen
Sai Väyrynen
Anne Meskanen
Göran Heinonen
Heikki Karhu
Gösta Wolin
Anita Ikonen
Ari Kallio
Esa Kaskimo

TSL:n piirijärjestöjen edustajat

Varsinaiset edustajat

Pentti Sorvali
Ulla-Marja Aalto
Reijo Nättiäho
Sirkka-Liisa Kosunen
Urpo Tiainen
Seppo Lehtimäki
Seija Kautonen
Tellervo Huotari
Risto Särkiniemi
Leo Niemelä
Pirjo Kiiskinen
Matti Salo
Kimmo Järvinen
Matti Äijälä

Varaedustajat

Eero Koivula
Mirja Rantanen
Raija Kuorttinen
Raimo Rissanen
Olli Lehtinen
Erkki Keinänen
Eino Auvinen
Vuokko Väänänen
Mailis Vierä
Eine Toivonen
Pauli Raappana
Eeva Puustjärvi
Raija Ikonen
Kaj Engbom

9. TILINPÄÄTÖS

Yleistä

Vuoden 1990 talousarvio päättyi - 831 tmk:n tulokseen ennen poistoja ja 981 tmk:n alijäämään. Tulosta pystyttiin parantamaan arvioidusta 1.050 mmk:lla - tulos ennen poistoja on + 428 tmk ja ylijäämä 69 tmk.

Suurimmat säästöt talousarvioon verrattuna saavutettiin opintokeskustoiminnassa - sen tulos oli nyt - 1.396 mmk vastaava luku oli vuonna 1989 - 2.523 mmk. Säästöä tuli henkilökunnan palkkamenoissa, lähinnä toimistohenkilökunnan vähennys on johtanut valtionavun ulkopuolisten vakanssien vähenemiseen. Vakituisten henkilökunnan palkkausmenot kasvoivat vuodesta 1989 5.6 % opintokeskustilitettävien palkkojen kasvu oli taas 9 %.

Liiton kokonaistuottojen 40.828 mmk muutos vuoteen 1989 oli - 10.1 % ja kokonaistuottojen 40.759 mmk muutos vuoteen 1989 verrattuna - 11.2 % - laskelmien luvuissa on Elvi Hildenin testamenttilahjoituksen vaikutus nollana, koska lahjoitus 254.350,69 markkaa on siirretty Toiminnan kehittämisrahastoon, jonka pääoma on 31.12.1990 544.351,13 markkaa.

Suurimmat muutokset tuotoissa on valtionapujen kohdalla - muutos on - 17.1 % ja suurin kehitysyhteistyön avustuksissa, - 62.1 %. Valtionapujen osuus kokonaistuotoista on vähentynyt 5 prosenttiyksikköä ollen 54 %/1989 59 %, varainhankinnan 8.5 %/1989 8.1 % ja omien toiminnallisten tuottojen osuus 37 %/1989 33 %.

Kulujen puolella on kiinteiden ja muiden ylläpitomenojen osuus kokonaiskuluista 40 %/1989 35 %.

Tuottojen ja kulujen suurin muutos on kehitysyhteistyön kohdalla - toimintamenot 7.430 mmk/1989 10.017 mmk. Kehitysyhteistyön tulos on tilinpäätöksessä tasattu nollassi. Sen mahdollinen tuotto tulee näkymään, kun rakennusprojektit päättyvät.

Opintoaineistovarastosta on tehty epäkuranntiusvähennystä 167 tmk:lla ja varaston arvostusprosenttia on korotettu entisestä. Lomapalkkavarauksista on korotettu 44 tmk ja lomapalkkavarauksien tilikauden päättyessä 661 tmk.

Maksuvalmius

Maksuvalmius huononi 421 tmk:lla ja on edelleen miinuksella - 790 tmk. Pitkäaikaisten velkojen muutos vuoteen 1989 verrattuna on - 0.645 mmk, lyhytaikaisten velkojen muutos - 1.241 mmk. Saatavien muutos vuoteen 1989 verrattuna on - 0.898 mmk. Investointeja tehtiin v. 1990 0.537 mmk:lla - suurin taloushallinnon atk-palvelusten siirto

palvelukeskuksesta omille laitteille 442.000 markkaa, josta aktivoitu 192.000 markkaa ja opintokeskuksen yleismenojen valtionapuun tilitettynä 250.000 markkaa.

Kurssitoiminnan tase (kurssitilitysvelat ./.. opintokeskus-valtionavut) parani vuodesta 1989 545 tmk:lla. Opintokeskus-valtionapusaatavien ja kurssitilitysvelkojen suhde on 31.12.1990 - 3.618 mmk.

Tilikauden tuloksen perusteet ja saatu ylijäämä 69 tmk antaa uskoa siihen, että omilla ponnistuksilla on mahdollisuus tasapainoiseen talouteen - tämä tulos ei vielä anna mahdollisuuksia laman tuomiin mahdollisiin huonoihin seurauksiin - kuitenkin tarkkaa taloutta on noudatetta ja toimintaa mukautettava saatavien niukkenevien valtionapujen suhteessa.

Työväen Sivistysliitto TSL ry

TULOSLASKELMA 1.1. - 31.12.1990

VARSINAINEN TOIMINTA

OPINTOKESKUS

Ylläpito

Tuotot

Valtionavut 7.687.268,69

Toiminnalliset tuotot 2.408.363,09

Muut var.hank.tuotot 34.000,00 10.129.631,78Kulut 12.843.210,86 - 2.713.579,08

Opinto-ohjaajakoulutus

Tuotot

Valtionavut 645.232,27

Toiminnalliset tuotot 1.286.848,65 1.932.080,92Kulut - 1.430.345,04 501.735,88

Kurssitoiminta

Tuotot

Valtionavut 7.063.958,07

Toiminnalliset tuotot 2.011.518,39 9.075.476,46Kulut - 9.206.905,69 - 131.429,23

Luentotoiminta

Tuotot

Valtionavut 296.742,29

Toiminnalliset tuotot 80.857,69 377.599,98Kulut 403.832,29 - 26.232,31

Opintokerhotoiminta

Tuotot

Valtionavut 1.493.478,00

Kulut 1.493.478,00 0,00

Aineistotuotanto

Tuotot

Valtionavut 6.000,00

Avustukset 260.000,00

Liikevaihto 2.311.108,20 2.577.108,20

Kulut

Ostot 1.428.093,85

Varastojen muutos - 175.768,90 1.603.862,75 973.245,45

- 1.396.259,29

KULTTUURITOIMINTA

Kulttuuriosasto

Tuotot

Toiminnalliset tuotot 144.200,05

Kulut - 769.152,00 - 624.951,95

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Tuotot			
Valtionavut	207.750,00		
Toiminnalliset tuotot	<u>125.350,27</u>	333.100,27	
Kulut		<u>409.301,81</u>	- 76.201,54

KEHITYSYHTEISTYÖ JA RAUHANTYÖ

Tuotot			
Valtionavut	2.206.947,55		
Toiminnalliset tuotot	<u>5.506.666,15</u>	7.713.613,70	
Kulut		<u>7.713.613,70</u>	+ 0

TALOUS JA HALLINTO

Yleisjohto ja hallintoelinten toiminta			
Toiminnalliset tuotot		109.416,00	
Kulut		- <u>1.456.956,98</u>	- 1.347.540,98
Jakamattomat kulut ja tuotot			
Tuotot			
Toiminnalliset tuotot		5.683,60	
Kulut		- <u>1.787.690,01</u>	- 1.782.006,41

Kurssikeskus

Tuotot			
Toiminnalliset tuotot		905.404,80	
Kulut		- <u>1.003.409,00</u>	- 98.004,20

VARSINAISEN TOIMINNAN
KULUJÄÄMÄ

- 5.324.964,37

VARAINHANKINTA

Tuotot			
Jäsenmaksutuotot	3.219.574,50		
Osinkotuotot	57.361,40		
Korkotuotot	77.832,98		
Muut varainhank.tuotot	<u>120.353,60</u>	3.475.122,48	
E.Hildenin testament-tilahjoitus	254.350,69		
Siirto Toiminnan kehittämisrahastoon	- <u>254.350,69</u>	<u>0,00</u>	3.475.122,48

KORKOKULUT

Kulut			- <u>282.390,13</u>
-------	--	--	---------------------

OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ

- 2.132.232,02

YLEISAVUSTUKSET

Tuotot			
Järjestö määräraha			+ <u>2.560.000,00</u>
			+ 427.767,98

POISTOT

Kulut			- <u>359.498,24</u>
-------	--	--	---------------------

TILIKAUDEN TULOS

+ 68.269,74

YLIJÄÄMÄ

68.269,74

=====

TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N TILINPÄÄTÖS
TASE 31.12.1990

VASTAAVAA

Rahoitusomaisuus		
Rahat ja pankkisaamiset	2.105.397,79	
Myyntisaamiset	2.177.362,61	
Lainasaamiset	112.027,65	
Ennakkomaksut	96.049,50	
Siirtosaamiset	<u>4.292.604,25</u>	8.783.441,80
Vaihto-omaisuus		
Kirjat ja äänilevyt	13.485,87	
Opintoaineistovarasto	1.159.036,35	
Keskenkäynteiset työt	<u>240.036,00</u>	1.412.558,22
Käyttöomaisuus ja muut pitkä- vaikutteiset menot		
Maa-alueet	71.500,00	
Rakennukset	862.721,42	
Koneet ja kalusto	328.178,89	
Osakkeet ja osuudet	768.991,64	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>443.346,00</u>	<u>2.474.737,95</u>
		<u>12.670.737,97</u>
		=====

VASTATTAVAA

Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	1.995.547,04	
Ennakkomaksu	762.923,04	
Siirtovelat	1.080.166,52	
Kurssivelat	4.012.368,10	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>1.722.626,89</u>	9.573.631,59
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	957.758,35	
Muut pitkäaikaiset velat	<u>1.347.545,93</u>	2.305.304,28
Oma pääoma		
Peruspääoma	10.000,00	
Ruotsinkiel. siht. pääoma	17.269,07	
Arvoskorotusrahasto	271.000,00	
Toiminnan kehittämisrahasto	544.351,13	
Muu pääoma		
Edell. tilikausien alijäämä	- 119.087,84	
Tilikauden ylijäämä	<u>68.269,74</u>	<u>791.802,10</u>
		<u>12.670.737,97</u>
		=====

LIITETIEDOT TUOSLASKELMAAN JA TASEESEEN

Kokonaistuotot	41.086.266,93
Kokonaiskulut	41.017.997,19
Ylijäämä	68.269,74

Maksetut palkat	15.486.638,00
Tilikauden vuokrat	2.338.194,73

Poistot	
Rakennuksista	42.301,37
Kalusteista	127.191,43
ATK-tietojärjestelmistä	144.555,44
Puhelinliittymästä	45.450,00
	359.498,24

Oman pääoman muutokset:

Voittovarot	
Edellisten kausien ylijäämä 1.1.1989	282.094,77
Vuoden 1989 alijäämä	401.182,61
Tilikauden ylijäämä	68.269,74
Voittovarot 31.12.1990	- 50.818,10
	=====

Annetut pantit, kiinnitykset ja vastuut:

Omasta velasta	
Maa-alueeseen ja rakennuksiin	1.200.000,00
Eläkevastuu	1.348.154,00
Muut vastuut	70.400,00

Ylijäämän käyttöesitys:

Liittotoimikunta esittää, että vuoden 1990 ylijäämä 68.269,74 markkaa kirjataan edellisten vuosien ylijäämätilille, jonka jälkeen tilillä on alijäämää 50.818,10 markkaa.

Helsingissä maaliskuun 14. päivänä 1991

Jari B...
Elli T...
P...
P...
P...
P...

P...
P...
P...
P...
P...

P...
Edellä esitetty tilinpäätös on laadittu kypään k...
pitolajan mukaisesti. Siis tilin...
tämä...
Helsingissä 27. päivänä maaliskuuta 1991
P...

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet Työvään Sivistysliitto TSL ry:n tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tilivuodelta 1990 hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa.

Tilien jatkuvasta tarkastuksesta on huolehtinut allekirjoittanut Teuvo Immonen, HTM Tilintarkastusrengas Oy:stä. Tarkastuksissa on kirjanpidon hoito ja sisäinen tarkkailu todettu järjestetyksi asianmukaisesti.

Tilinpäättös, joka osoittaa 68.269,74 markan ylijäämää, on laadittu voimassa olevien säännösten ja hyvän kirjanpitolavan mukaisesti.

Liiton omaisuutta turvaavat vakuutukset ovat voimassa ja sen omistamat arvopaperit ovat tallella.

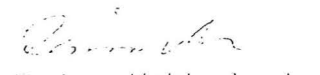
Lisäksi toteamme, että liiton taloudellisen tilan tervehdyltymistä tulee jatkaa. Samoin toimenpiteitä liiton rahoitusaseman vakiinnuttamiseksi tulee lisätä.

Profilomme

- tilinpäättöksen vahvistamista sekä
- vastuuvapauden myöntämistä liittotoimikunnalle ja muille tilivelvollisille tarkastamaltamme tilivuodelta.

Helsingissä 27. päivänä maaliskuuta 1991

Teuvo Immonen, HTM

Raimo Vehkälä

TYÖVÄEN SIVISTYSLIITTO TSL RY

TILASTOT 1990

LIITE TOIMINTAKERTOMUKSEEN VUODELTA 1990

OPINTOKERHOT JÄRJESTÖITTÄIN V. 1990
(Suomen- ja ruotsinkieliset)

Järjestö	Opintokerhoja			Jäseniä			Opinto- kokouk- sia	Oppi- tun- teja	Myönnetty valtionapu mk
	kaupun- git	muut kunnat	yht.	M	N	yht.			
TSL:N PIIRI-/OPINTOJÄRJESTÖT									
TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO RY	55	2	57	205	245	450	624	1284	22.393,00
YHTEENSÄ	55	2	57	205	245	450	624	1284	22.393,00
SAK JA AMMATTILIITOT									
SAK	32	-	32	85	145	230	356	746	14.379,00
AKT	8	-	8	54	27	81	87	170	3.245,00
HRHL	9	-	9	3	67	70	93	186	3.608,00
KUMI- JA NAHKATYÖV.LIIITTO	1	-	1	3	4	7	13	26	375,00
KTV	305	-	305	258	2293	2551	3538	6924	124.181,00
LASI- JA POSLIINITYÖV. LIITT	1	-	1	3	3	6	12	24	765,00
LIIKEALAN AMMATTILIITTO	69	-	69	20	551	571	767	1532	24.178,00
METALLITYÖVÄEN LIITTO	39	-	39	218	145	363	436	877	15.481,00
PAPERILIITTO	15	-	15	60	40	100	166	328	5.894,00
PAPERILIITTO/SD-RYHMÄ	1	-	1	3	2	5	10	20	375,00
PUUTYÖVÄEN LIITTO	3	-	3	11	19	30	32	64	1.525,00
SUOMEN KIRJATYÖNT. LIITTO	7	-	7	19	37	56	77	152	3.038,00
SUOMEN SÄHKÖTYÖNT.LIITTO	2	-	2	10	2	12	20	43	637,00
TEKST.- JA VAATET.TYÖV.LIITT	19	-	19	4	162	166	202	405	7.444,00
MERIMIESPALVELUTOIMISTO MEPA	1	-	1	7	-	7	12	24	350,00
SUOMEN ELINT.TYÖL. LIITTO	3	-	3	-	25	25	33	66	1.476,00
KIINTEISTÖTYÖNTEK. LIITTO	1	-	1	1	10	11	10	20	186,00

VTY-LIIKOT

RAUTATIELÄISTEN LIITTO	3	-	3	21	-	21	45	66	-
VETURIMIESTEN LIITTO	4	-	4	25	-	25	51	115	2.947,00
VTVL	40	-	40	91	260	351	464	933	16.650,00
KUNNALLISET ELÄKELÄISET	123	-	123	169	1025	1194	1279	2582	42.976,00
VREL:N ELÄKELÄISET	63	-	63	231	322	553	645	1290	22.500,00
YHTEENSÄ	749	-	749	1296	5139	6435	8348	16593	292.210,00

SOS.-DEM. JÄRJESTÖT

SDP	148	-	148	631	719	1350	1586	3227	52.648,00
SOS.-DEM. NAISET	92	-	92	26	779	805	1001	2021	32.129,00
SNK	2	-	2	11	8	19	26	77	1.170,00
NUORTEN KOTKAIN KESKUSLIITTO	3	-	3	14	17	31	30	60	1.121,00
SOS.-DEM. RAITTIUSLIITTO	5	-	5	3	40	43	50	100	1.758,00
KRISTILLINEN SOS.-DEM.LIITTO	1	-	1	3	9	12	12	24	120,00
YHTEENSÄ	251	-	251	688	1572	2260	2705	5509	88.946,00

E-LIIKE

NK	2	-	2	5	8	13	20	40	750,00
YHTEENSÄ	2	-	2	5	8	13	20	40	750,00

KULTTUURIALAN JÄRJESTÖT

TYÖVÄEN MUSIIKKILIITTO STM	129	1	130	476	594	1070	1394	2725	45.129,00
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖIDEN LIITTO	7	-	7	38	40	78	80	212	2.625,00
TYÖVÄEN URHEILULIITTO TUL	39	-	39	93	241	334	454	900	13.526,00
TYÖVÄEN RETKEILYLIITTO RY	2	-	2	8	6	14	26	52	1.150,00
YHTEENSÄ	177	1	178	615	881	1496	1954	3889	62.430,00

SOSIAALIALAN JÄRJESTÖT

ELÄKKEENSAAJIEN KESKUSLIITTO	2545	32	2577	7198	19678	26876	27075	54044	845.086,00
INVALIDILIITTO	69	-	69	194	489	683	760	1522	26.686,00
VANHUS- JA LÄHIMM. PALV. LIITTO	7	-	7	6	59	65	74	142	1.649,00
KOTIEN PUOLESTA KESKUSLIITTO	28	-	28	23	248	271	300	631	9.357,00
LOMAKOTIEN LIITTO	1	-	1	6	8	14	10	20	360,00
YHTEENSÄ	2650	32	2682	7427	20482	27909	28219	56359	883.138,00

RUOTSINKIELINEN OPINTOTOIM.

KAT/KTV	11	-	11	9	65	74	122	248	7.012,00
METALLARBETARFE./METALLIL.	3	-	3	18	-	18	30	60	1.050,00
POSTFÖRBUNDET/POSTIL.	1	-	1	-	5	5	12	24	750,00
PSA/SDP	5	-	5	28	20	48	56	123	2.008,00
PCF/EKL	2	-	2	16	13	29	20	40	700,00
YHTEENSÄ	22	-	22	71	103	174	240	495	11.520,00

MUUT

MUUT KUIN JÄSENJÄRJESTÖT	202	1	203	651	1341	1992	2080	4168	69.299,00
ITSENÄISET KERHOT	173	2	175	396	1158	1554	1855	3842	62.802,00
YHTEENSÄ	375	3	378	1047	2499	3546	3935	8010	132.101,00

OPINTOKERHOT YHTEENSÄ	4281	38	4319	11354	30929	42283	46045	92179	1.493.488,00
-----------------------	------	----	------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

OPINTOKERHOJEN OPINTOAINEET LÄÄNEITTÄIN V. 1990
(Suomen- ja ruotsinkieliset)

Aine	Lääni												
	Uuden- maan	Turun ja Po- rin	Ahve- nanmaa	Hämeen	Kymen	Mikke- lin	Pohj.- Karja- lan	Kuo- pion	Keski- Suomen	Vaa- san	Oulun	Lapin	YHT.
USKONTO JA FILOSOFIA													
USKONNOT JA MAAILMANKATS.	0	2	0	0	0	1	0	5	4	0	0	0	12
RAAMATTUTIEETO	1	1	0	0	1	4	0	0	1	3	1	0	12
KRISTILLINEN USKO JA ETIIKKA	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	0	3
SEURAKUNTATOIMINTA- JA HALLI	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	2
ELÄMÄNKATSOMUS JA ELÄMÄNTAPA	0	3	0	5	0	0	0	0	5	1	0	0	14
MUUT	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
YHTEENSÄ	1	7	0	7	1	6	0	6	11	4	1	0	44
KASVATUS JA PSYKOLOGIA													
KASVATUSTIEDE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
AIKUISKASVATUS	0	2	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	4
PSYKOLOGIA	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
ERITYISPEDAGOGIIKKA	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
IHMISSUHDETAIDOT	5	23	0	13	10	11	8	24	9	2	3	2	110
MUUT	0	3	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	5
YHTEENSÄ	5	32	0	13	10	14	8	24	10	4	4	2	126
HISTORIA													
YLEINEN HISTORIA	0	1	0	1	2	2	0	0	0	3	0	0	9
SUOMEN HISTORIA	0	4	0	12	3	9	1	0	0	3	0	0	32
KULTTUURIHISTORIA	2	0	0	2	3	1	0	2	0	1	0	0	11
PAIKALLISHISTORIA	10	4	0	10	2	7	0	2	0	0	9	1	45
SOKUTUTKIMUS	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MUUT	3	8	0	1	4	0	0	0	0	1	7	0	24
YHTEENSÄ	15	17	0	27	14	19	1	4	0	8	16	1	122

YHTEISKUNNALLISET AINEET													
YHTEISKUNTATieto	11	8	0	28	8	18	6	1	3	5	3	3	94
KANSAINVÄLISET KYSYMYKSET	5	3	0	8	0	3	0	0	0	6	0	2	27
OIKEUSTIEDE	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
TIEDOTUSOPPI	0	1	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	4
KUNNALLISTieto	1	5	0	16	5	4	6	4	2	1	1	1	46
SOSIAALIPOLITIIKKA	11	30	0	17	9	40	7	12	9	14	9	2	160
JÄRJESTÖTieto	6	36	0	48	11	15	16	22	12	11	5	10	192
LUOTTAMUSHENKILÖKOULUTUS	1	7	0	2	5	3	3	0	0	1	3	1	26
POLIITTINEN KASVATUS	1	7	0	12	2	0	0	1	0	4	2	0	29
YMPÄRISTÖPOLITIIKKA	1	1	0	2	4	0	1	0	1	0	0	2	12
AY-Tieto	16	16	0	6	13	3	5	0	0	7	1	9	76
MUUT	10	12	0	15	8	2	3	2	15	0	9	1	77
YHTEENSÄ	65	127	0	156	65	88	47	43	42	49	33	31	746
TALOUSTieto JA ELINK.-ELÄMÄ													
KULUTTAJATieto	0	0	0	8	0	0	1	0	0	1	1	1	12
OSUUSTOIMINTA	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3
YHTEENSÄ	0	0	0	9	0	0	2	1	0	1	1	1	15
LUONNONTIEDE JA MATEMATIIKKA													
MATEMATIIKKA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
BIOLOGIA	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
MAANTIEDE	0	6	0	17	3	0	0	0	0	0	0	0	26
TIETOTEKNIikka	6	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	8
LUONNONSUOJELU	0	2	0	0	0	3	0	0	1	0	0	1	7
MUUT	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
YHTEENSÄ	6	10	0	17	4	3	0	2	2	0	0	3	47

KIELET													
ÄIDINKIELI	0	4	0	2	0	0	1	0	0	0	1	0	8
SUOMI	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
RUOTSI	0	2	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	5
ENGLANTI	12	4	0	7	3	1	0	5	5	0	1	1	39
SAKSA	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
ESPANJA	2	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	4
ITALIA	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
MUUT	1	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	7
YHTEENSÄ	16	11	0	17	3	1	1	6	8	0	2	1	66
TAIDEAINEET													
KIRJALLISUUS	61	37	0	71	54	28	27	37	14	16	5	2	352
MAALAUUS JA PIIRUSTUS	1	7	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	12
KUVANVEISTO	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
KERAMIikka	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
POSLEINIMAALAUUS	0	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	6
NÄYTTÄMÖTAIDE	8	12	0	55	14	3	6	4	2	10	3	4	121
ELOKUVATAIDE	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
PUHEILMAISU	16	4	0	3	10	14	0	0	3	11	3	5	69
VALOKUVAUS	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
TANSSITAIDE	7	3	0	1	0	0	0	0	0	6	0	0	17
KANSANTANSSI	33	49	0	91	44	28	7	0	36	20	2	4	314
UOIVA ILMAISU	13	1	0	1	0	2	0	0	5	0	0	2	24
MUUT	6	3	0	10	1	15	1	9	0	1	0	0	46
YHTEENSÄ	148	117	0	244	123	91	41	50	60	64	13	17	968
MUSIIKKI													
MUSIIKKITIEETO	5	4	0	25	4	21	0	4	4	2	3	0	72
MUSIIKKITEORIA	22	22	0	113	26	14	24	33	59	22	0	18	353
KUORO-JA YHTEISLAULU	57	48	0	64	57	58	0	12	67	18	5	12	398
LAULUNOPETUS	6	1	0	0	3	1	0	3	0	6	1	0	21
ORKESTERI-JA YHTEISSOITTO	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5
SOITINMUSIIKKI	1	0	0	6	0	0	0	0	0	0	0	0	7
KANSANMUSIIKKI	0	0	0	6	1	0	2	0	1	5	0	0	15
MUUT	1	0	0	0	0	0	0	6	0	1	3	0	11
YHTEENSÄ	95	76	0	215	91	94	26	58	131	54	12	30	882

LIIKUNTA JA TERVEYS													
LIIKUNTAKASVATUS	48	41	0	59	51	50	8	80	17	38	2	12	406
TERVEYSKASVATUS	12	22	0	89	28	73	28	24	32	8	10	11	337
PYÖSUOJELU	12	6	0	25	12	3	9	11	0	2	6	2	88
RAVINTOTIETO	4	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	6
MUUT	2	4	0	1	0	0	0	0	0	2	1	0	10
YHTEENSÄ	78	73	0	175	91	126	45	115	49	50	19	26	847
KÄYTÄNNÖN AINEET													
KIRJANPITO	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
KOTITALOUS	1	1	0	2	3	3	0	3	4	1	0	1	19
TEKSTIILITYÖ	39	31	0	49	12	17	6	18	42	12	11	2	239
KUDONTA	5	0	0	1	7	0	0	6	0	39	2	0	60
PUUTYÖ	2	2	0	0	3	0	0	1	1	0	0	0	9
ASKARTELU	7	8	0	1	12	21	8	9	15	5	1	3	90
MUUT	14	2	0	2	3	0	0	2	2	3	4	4	36
YHTEENSÄ	68	45	0	55	40	41	14	39	64	60	18	10	454
LUXIOAINEET													
MAANTIEDE	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
USKONTO	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1

OPINTOKERHOJEN OPINTOAINEET LÄÄNEITTÄIN V. 1990
(Suomen- ja ruotsinkieliset)

Aine	Lääni												YHT.
	Uuden- maan	Turun ja Po- rin	Ahve- nanmaa	Hämeen	Kymen	Mikke- lin	Pohj.- Karja- lan	Kuo- pion	Keski- Suomen	Vaa- san	Oulun	Lapin	
YHTEENSÄ	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
OPINTOAINEET YHTEENSÄ	499	515	0	935	442	483	185	348	377	294	119	122	4319

TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

1.	Av-liike		Sd.järi.		E-liike		Sosial.		Kultt.ala		Opj.		ABF		Muut		Yhteensä	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
E-HÄMEEN PIIRIJ.																		
HAUSJÄRVEN OPJ.	3	-	2	1	-	-	6	4	1	-	-	-	-	-	-	-	12	5
HÄMEENLINNAN OPJ.	14	28	14	10	-	-	75	59	2	-	8	5	-	-	8	8	121	110
JANAKKALAN OPJ.	-	2	6	4	-	-	16	14	-	4	1	1	-	-	-	-	23	25
LAHDEN OPJ.	61	48	2	4	-	-	85	81	11	16	-	-	-	-	66	36	225	185
LOUNAIS-HÄMEEN OPJ.	2	4	2	1	-	-	54	21	-	-	-	1	-	-	2	1	60	28
RIIHIMÄEN-LOPEN OPJ.	37	21	1	-	-	-	25	24	2	2	4	4	-	-	9	20	78	71
VALKEAKOSKEN OPJ.	11	7	6	6	-	-	76	75	-	-	-	-	-	-	21	13	116	101
	128	110	33	26	-	-	339	278	16	22	13	11	-	-	106	78	635	525
HELSINGIN PIIRIJ.																		
HELSINGIN OPJ.	72	27	8	6	3	-	100	89	7	6	1	-	1	-	8	7	200	135
	72	27	8	6	3	-	100	89	7	6	1	-	1	-	8	7	200	135
KESKI-SUOMEN PIIRIJ.																		
JOUTSAN SEUDUN OPJ.	-	-	-	-	-	-	12	8	-	-	-	-	-	-	-	-	12	8
JYVÄSKYLÄN SEUDUN OPJ.	32	27	27	14	-	-	247	238	4	4	1	4	-	-	19	8	330	295
JÄMSÄN SEUDUN OPJ.	1	1	1	-	-	-	7	6	-	-	-	-	-	-	4	3	13	10
KARSTULAN OPJ.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
KEURUUN OPJ.	2	2	-	-	-	-	19	13	-	-	-	-	-	-	3	-	24	15
SAARIJÄRVEN SEUDUN OPJ.	-	-	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-	1	7	8
SISÄ-SUOMEN OPJ.	5	4	16	14	-	-	28	43	-	-	-	-	-	-	3	-	52	61

TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

[illegible]

TYÖVÄEN SIVISTYSLIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

[illegible]

TYÖVAEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

[illegible]

TSL: N MIKKELIN PIERCE.

47	35	29	15	-	-	344	351	39	23	3	-	-	-	21	24	483	448
----	----	----	----	---	---	-----	-----	----	----	---	---	---	---	----	----	-----	-----

TSL:N DULUN PIRRI.

TSL:N HAUKIPUTAAN-IIN S. OPJ.	1	3	-	-	-	-	5	6	-	-	-	-	-	-	1	-	7	9
TSL:N ITÄ-POHJANMAAN OPJ.	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
TSL:N JOKILAAKSON OPJ.	7	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	3	-	15	-
TSL:N KAINUUN OPJ.	20	14	6	2	-	-	14	15	-	-	-	-	-	-	1	-	41	31
TSL:N KOILLISMAAN OPJ.	10	5	4	2	-	-	16	13	-	-	-	-	-	-	9	10	39	30
TSL:N OULUN OPJ.	21	18	9	9	-	-	14	17	-	-	-	-	-	-	4	3	48	47
TSL:N RAAHEN S. OPJ.	3	3	-	3	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	7
	62	51	19	16	-	-	65	51	-	-	-	-	-	-	18	14	164	132

POHJANMAAN PIIRIJ.

[illegible]

TYÖVAEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHÖTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

S.	Ay-liike		Sd.järj.		E-liike		Sosiaal.		Kultt.ala		Opi.		ABF		Muut		Yhteensä	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990

POHJANMAAN PIIRIJ.

TSL:N VAASAN OPJ.	3	2	-	-	-	-	64	56	-	-	3	7	6	-	-	-	76	65
OSTERBOTTENS SVENSKA STUDIEO	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	15
	46	28	9	7	-	-	217	219	6	4	4	8	20	14	16	12	318	292

POHJOIS-HÄMEEN PIIRIJ.

TSL:N KANGASALAN S. OPJ.	-	1	2	2	-	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	5	3
TSL:N LEMPÄÄLÄN-VESILAHDEN O	-	-	1	1	-	-	20	16	-	-	-	-	-	-	3	1	24	18
TSL:N MÄHTÄN S. OPJ.	5	4	2	5	-	-	65	62	-	3	-	1	-	-	-	-	72	75
TSL:N NOKIAN OPJ.	1	2	2	-	-	-	17	18	-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
TSL:N ORIVEDEN S. OPJ.	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	4
TSL:N PIIPKKALAN OPJ.	-	-	-	1	-	-	4	8	1	-	2	-	-	-	-	-	7	9
TSL:N TAMPEREEN OPJ.	107	96	21	19	-	-	129	106	20	19	18	16	-	-	31	55	326	311
TSL:N VIITAIN-RUOVEDEN OPJ.	2	3	3	2	-	-	4	6	-	-	-	2	-	-	-	-	9	13
TSL:N YLÖJÄRVEN-KURUN OPJ.	3	6	1	3	-	-	13	12	-	-	1	-	-	-	-	-	18	21
	120	114	32	33	-	-	253	228	22	22	22	19	-	-	35	58	484	474

TSL:N P-KARJALAN PIIRIJ.

TSL:N ILOMANTSIN S. OPJ.	2	-	1	1	-	-	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5
TSL:N JOENSUUN S. OPJ.	40	22	4	11	-	1	92	56	1	3	2	-	-	-	8	5	147	98
TSL:N KESKI-KARJALAN OPJ.	4	3	1	4	-	-	15	11	-	-	1	-	-	-	-	-	21	18
TSL:N LIEKSAN OPJ.	9	3	-	-	-	-	17	15	-	-	-	-	-	-	5	4	31	22

TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

6.	Ay-liike		Sd.järj.		E-liike		Sosiaal.		Kultt.alia		Opj.		ABF		Muut		Yhteensä	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
TSL:N P-KARJALAN PIIRIJ.																		
TSL:N OUTOKUMMUN S. OPJ.	-	-	1	1	-	-	10	7	1	1	-	-	-	-	-	-	12	9
TSL:N YLÄ-KARJALAN OPJ.	3	1	1	2	-	-	15	10	-	-	-	-	-	-	2	1	21	14
	58	29	8	19	-	1	150	103	2	4	3	-	-	-	15	10	236	166
TSL:N SATAKUNNAN PIIRIJ.																		
TSL:N EURAN SÄKYLÄN OPJ.	2	3	1	-	-	-	23	14	-	-	-	-	-	-	-	2	26	19
TSL:N HARJAVALLAN OPJ.	6	3	3	-	-	-	37	34	1	-	-	-	-	-	3	2	50	39
TSL:N HUITTISTEN OPJ.	-	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
TSL:N KANKAANPÄÄN OPJ.	-	-	-	2	-	-	18	21	-	-	-	2	-	-	-	-	18	25
TSL:N KYRÖSJÄRVEN S. OJ	1	-	6	3	-	-	6	5	-	-	1	1	-	-	-	-	14	9
TSL:N PARKANON OPJ.	14	6	2	1	-	-	7	5	-	-	3	1	-	-	-	-	26	13
TSL:N PORIN SEUDUN OPJ.	50	41	18	14	-	-	63	53	8	8	-	-	-	-	24	28	163	144
TSL:N RAUMAN SEUDUN OPJ.	16	10	12	6	-	-	22	18	12	12	-	-	-	-	-	-	62	46
TSL:N VAMMALAN SEUDUN OPJ.	8	4	2	1	-	-	46	32	-	-	-	-	-	-	8	3	64	40
	97	70	45	27	-	-	222	132	21	20	4	4	-	-	35	35	424	338
TSL:N UUDENMAAN PIIRIJ																		
ESPOON JA KAUNIAISTEN OPJ	4	4	5	4	-	-	60	60	3	1	1	1	-	-	3	-	76	70
TSL:N HYVINKÄÄN OPJ.	10	1	-	1	-	-	35	32	3	2	1	-	-	-	2	1	51	37
TSL:N JÄRVENPÄÄN OPJ.	2	-	-	-	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	9	7
TSL:N KERAVAN OPJ.	7	5	-	-	-	-	29	26	-	-	1	1	-	-	3	5	40	37

TYÖVÄEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

7.	Ay-liike		Sd.järi.		E-liike		Sosiaal.		Kultt.ala		Opj.		ABF		Muut		Yhteensä	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990

TSL:N UUDENMAAN PIIRIJ

TSL:N KIRKKONUMMEN OPJ.	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	2	4
TSL:N LOHJAN SEUDUN OPJ	12	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	1
TSL:N LOVIJÄSEN SEUDUN OPJ.	3	1	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	7	5
TSL:N LUOTEIS-UUDENMAAN OPJ.	7	1	1	1	-	-	60	54	-	-	2	1	-	-	-	-	70	57
TSL:N LÄNSI-UUDENMAAN OPJ.	5	6	4	-	-	-	13	12	-	-	2	1	9	5	-	-	33	24
TSL:N NURMIJÄRVEN OPJ.	-	-	-	1	-	-	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	4	5
TSL:N PORVOON SEUDUN OPJ.	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	2	6	9	13	13
TSL:N TUUSULAN OPJ.	1	2	1	-	-	-	2	6	-	-	-	1	-	-	-	-	4	9
TSL:N VANTAAN OPJ.	7	9	4	3	-	-	27	44	-	1	-	-	-	-	4	-	42	57
	63	32	15	10	-	-	241	350	6	4	7	8	13	7	18	15	363	326

TSL:N VARSINAIS-SUOMEN PIIRI

TSL:N LOIMAAN SEUDUN OJ	3	-	-	-	-	-	3	2	-	-	-	-	-	-	-	-	6	2
TSL:N SALON SEUDUN OPJ	5	1	-	-	-	-	28	29	-	-	-	-	1	-	-	-	34	30
TURUN OPJ.	16	14	3	4	-	-	66	54	10	4	-	-	-	-	9	3	104	79
TSL:N TURUN IT. YMP. KUNTIEN	3	4	-	-	-	-	1	2	1	2	-	-	-	-	-	-	5	8
TSL:N TURUN LÄN.YMP.KUNT.OPJ	15	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16	2
TSL:N UUDENKAUPUNGIN OPJ	12	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	3	-	16	8
	54	26	5	6	-	-	98	87	11	6	-	1	1	-	12	3	181	129

TYÖVAEN SIVISTYSLIIITTO TSL RY:N
OPINTOKESKUS

KERHOTILANNE PIIRI- JA OPINTOJÄRJESTÖITTÄIN V. 1990

1.1. - 31.12. 1990

8.	Ay-liike		Sd.järj.		E-liike		Sosiaal.		Kultt.alo		Opi.		ABF		Muut		Yhteensä	
	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990	1989	1990
	1031	725	313	259	4	2	2861	2668	200	177	73	65	35	21	419	418	4936	4335

OPINTOKERHOT YHTEENSÄ

1031 725 313 259 4 2 2861 2668 200 177 73 65 35 21 419 418 4936 4335

KURSSITOIMINTA JÄRJESTÖTTÄIN 1990

JÄRJESTÖ	YHT	1PV	KURSSEJA				5PV YLI	TUNNIT YHT	OSALLISTUJIA			MENOT MK	ANOTTU VA MK
			2PV	3PV	4PV	MIEHIÄ			NAISIA	YHTEENSÄ			
SAK JA AMMATTILIITOT													
SAK	11	5	6	0	0	0	111	171	162	333	57159.77	45727.76	
AKT	11	4	6	0	0	1	135	222	12	234	52322.79	41858.16	
HRHL	81	25	50	6	0	0	887	369	1549	1918	264520.19	211615.77	
KEMIAN TYÖNTEK. L.	18	0	17	0	0	1	258	215	208	423	72768.08	58214.38	
KUMI- JA NAHKA	4	2	2	0	0	0	38	30	29	59	6081.36	4865.07	
KTV	483	260	203	2	0	18	4748	3818	9452	13270	1622364.95	1297889.51	
LIIKEALAN AMMATTIL.	124	38	65	1	0	20	1917	405	2020	2425	425092.64	340073.69	
MAASEUTUTYÖVÄEN L.	82	70	12	0	0	0	566	1230	171	1401	204883.30	163906.15	
METALLITYÖVÄEN L.	170	126	43	1	0	0	1344	2700	1310	4010	304763.01	243810.33	
PAPERILIITTO	2	0	2	0	0	0	29	96	5	101	12779.19	10223.35	
PUUTYÖVÄEN LIITTO	14	0	13	1	0	0	174	49	328	377	30496.10	24396.86	
SUOMEN KIRJATYÖNT. L.	21	12	9	0	0	0	194	382	304	686	74183.24	59346.50	
SUOMEN MERIMIES-U	3	0	3	0	0	0	44	58	6	64	11816.55	9453.22	
SUOMEN SÄHKÖTYÖNT.L.	37	7	30	0	0	0	444	721	7	728	106884.25	85507.30	
TEKST.- JA VAAT.L.	40	21	18	1	0	0	363	75	729	804	63682.90	50946.32	
MERIMIESPALVELUTOIM.	38	0	4	17	11	6	1177	364	247	611	210102.55	168081.88	
KIINTEISTÖTYÖNTEK. L.	7	0	6	0	0	1	108	51	82	133	38798.44	31038.72	
VTV	31	4	27	0	0	0	402	318	256	574	154937.05	123949.57	
POSTILIITTO	25	0	20	5	0	0	388	419	262	681	132464.42	105971.42	
RAUTATIELÄISTEN L.	11	0	4	7	0	0	194	214	61	275	68560.77	54848.57	
VTVL	45	5	28	7	0	5	735	449	718	1167	319599.33	255679.27	
YHTEENSÄ	1258	579	568	48	11	52	14252	12356	17918	30274	4234260.88	3387403.80	
SOS.-DEM. JÄRJESTÖT													
SDP	6	4	2	0	0	0	49	30	98	128	11199.48	8959.56	
NUORTEN KOTK KESKUL.	12	0	10	1	0	1	203	157	240	397	81022.78	64818.16	
YHTEENSÄ	18	4	12	1	0	1	251	187	338	525	92222.26	73777.72	

KULTTUURIALAN JÄRJESTÖT

TYÖVÄEN MUSIIKKIL.	1	0	0	1	0	0	24	6	9	15	6666.17	5332.93
TYÖVÄEN NÄYTTÄMÖIDEN	3	0	0	3	0	0	77	18	49	67	21351.18	17080.93
YHTEENSÄ	4	0	0	4	0	0	101	24	58	82	28017.35	22413.86

EOSTAALIALAN JÄRJESTÖT

EKL	43	6	9	12	9	7	803	421	890	1311	290997.47	232797.92
INVALIDILIITTO	13	0	2	8	0	3	275	108	148	256	143954.19	115163.32
VANHUS- JA LÄHIMM	14	6	4	3	0	1	176	14	271	285	32975.38	26380.24
NUORTEN PUOLESTA K.	1	0	1	0	0	0	13	24	21	45	7118.22	5694.57
YHTEENSÄ	71	12	16	23	9	11	1267	567	1330	1897	475045.26	380036.05

RUOTSINKIELINEN OPINTOTOIM.

ABF SVENSKA SEKRET.	1	0	1	0	0	0	14	9	7	16	1594.16	1275.32
FFC/SAK	3	0	3	0	0	0	38	39	28	67	11129.91	8903.92
KEMISKA ARBETARFB	1	0	1	0	0	0	12	11	4	15	2924.27	2339.41
KAT/KTV	6	2	4	0	0	0	61	11	124	135	16288.74	13030.97
AFFÄRSARBETARFB	3	0	3	0	0	0	39	7	29	36	9165.42	7332.33
METALLARBETARFB	5	1	4	0	0	0	54	89	44	133	22138.83	17711.05
TEXTIL O BERLÄDNADS	1	1	0	0	0	0	6	1	26	27	2279.16	1823.32
POSTFÖRBUNDET/POSTI	1	0	1	0	0	0	13	12	22	34	5430.05	4344.04
PSA/SDP	2	0	2	0	0	0	24	18	31	49	7645.20	6116.15
PCP/EKL	1	0	1	0	0	0	12	16	9	25	3416.00	2732.80
INVALIDFB.	1	0	0	1	0	0	10	10	4	14	6466.53	5173.22
YHTEENSÄ	25	4	20	1	0	0	291	223	328	551	88478.27	70782.53

TSL:N PIIRI- JA OPINTOJÄRJ.

TSL RY	21	0	18	0	0	3	402	152	203	355	140998.46	112798.71
TYÖVÄEN AKATEMIA	115	0	115	0	0	0	1630	352	967	1319	322007.00	257605.23
MUUT JÄRJESTÖT	10	2	3	0	4	1	222	82	125	207	35575.25	28460.17
YHTEENSÄ	146	2	136	0	4	4	2254	586	1295	1881	498580.71	398864.11

E-HÄMEEN PIIRIJ.

E-HÄMEEN PIIRIJ.	17	8	8	0	1	0	189	223	192	415	42739.78	34191.80
HAUSJÄRVEN OPJ.	2	0	2	0	0	0	20	15	22	37	2731.25	2185.00
HÄMEENLINNAN OPJ.	7	3	4	0	0	0	71	84	71	155	14492.15	11593.69
JANAKKALAN OPJ.	3	3	0	0	0	0	20	29	36	65	2128.70	1702.95
LAHDEN OPJ.	37	19	16	2	0	0	355	331	536	867	105127.20	84101.60
LOUNAIS-HÄMEEN OPJ.	1	1	0	0	0	0	6	12	3	15	919.11	735.28
RIIHTMÄEN-LOPEN OPJ.	5	5	0	0	0	0	37	32	43	75	4272.89	3418.30
YHTEENSÄ	72	39	30	2	1	0	700	726	903	1629	172411.08	137928.62

HELSINGIN PIIRIJ.

HELSINGIN PIIRIJ.	198	21	52	5	15	105	8276	1234	2386	3620	1124254.44	899402.84
HELSINGIN OPJ.	72	8	29	3	11	21	1108	268	669	937	177672.93	142137.99
YHTEENSÄ	270	29	81	8	26	126	9384	1502	3055	4557	1301927.37	1041540.83

KESKI-SUOMEN PIIRIJ.

KESKI-SUOMEN PIIRIJ.	24	3	16	2	0	3	360	133	271	404	75733.82	60586.97
JYVÄSKYLÄN S.OPJ.	14	11	3	0	0	0	112	107	158	265	20074.33	16059.39
SAARLJÄRVEN S. OPJ.	3	0	0	0	0	3	102	11	21	32	10639.74	8511.78
SISÄ-SUOMEN OPJ.	2	1	0	0	0	1	79	6	22	28	11912.57	9530.05
VIITASAAREN S.OPJ.	1	0	0	0	0	1	46	2	15	17	7795.07	6236.05
YHTEENSÄ	44	15	19	2	0	8	699	259	487	746	126155.53	100924.24

KUOPION PIIRIJ.

KUOPION PIIRIJ.	21	5	9	1	0	6	325	172	340	512	84063.97	67251.10
KUOPION OPJ.	17	1	11	0	0	5	336	170	211	381	45668.47	36534.71
VARHAUDEN OPJ.	1	0	0	1	0	0	20	3	19	22	4801.17	3840.93
Ylä-SAVON OPJ.	1	1	0	0	0	0	8	15	1	16	773.32	618.65
YHTEENSÄ	40	7	20	2	0	11	689	360	571	931	135306.93	108245.39

KYMEN PIIRIJ.

KYMEN PIIRIJ.	12	5	7	0	0	0	141	170	99	269	37863.18	30290.50
HAMINAN SEUDUN OPJ.	3	3	0	0	0	0	21	16	33	49	3067.61	2454.08
IMATRAN SEUDUN OPJ.	14	3	11	0	0	0	146	76	235	311	28197.73	22558.14
JOUTSENON OPJ.	1	0	1	0	0	0	15	8	5	13	3049.40	2439.52
KOTKAN S. OPJ.	3	2	1	0	0	0	21	12	53	65	3870.88	3096.70
KOUVOLAN S. OPJ.	9	4	5	0	0	0	90	26	124	150	15132.93	12106.31
KUUSANKOSKEN OPJ.	10	6	4	0	0	0	100	69	132	201	21142.87	16914.23
LAPPEENRANNAN OPJ.	4	2	2	0	0	0	37	38	30	68	8165.14	6532.10
YHTEENSÄ	56	25	31	0	0	0	577	415	711	1126	120489.74	96391.58

TSL:N LAPIN PIIRIJ.

LAPIN PIIRIJ.	26	10	10	1	5	0	281	226	285	511	81734.54	65387.59
KEMIN OPJ.N OPJ.	14	3	3	2	0	6	219	101	132	233	43971.57	35177.21
KOILLIS-LAPIN OPJ.	2	0	2	0	0	0	21	26	10	36	5409.30	4327.44
ROVANIEMEN OPJ.	5	0	2	1	1	1	116	30	55	85	13610.10	10888.05
TORNION OPJ.	1	0	1	0	0	0	13	9	16	25	3478.05	2782.44
YHTEENSÄ	48	13	18	4	6	7	653	392	498	890	148203.56	118562.73

TSL:N MIKKELIN PIIRIJ.

MIKKELIN PIIRIJ.	22	10	11	0	0	1	238	290	263	553	53148.55	42518.81
JUVAN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	6	2	25	27	300.00	240.00
MIKKELIN S. OPJ.	2	0	0	1	0	1	60	11	31	42	15759.80	12607.83
YHTEENSÄ	25	11	11	1	0	2	304	303	319	622	69208.35	55366.64

TSL:N OULUN PIIRIJ.

OULUN PIIRIJ.	39	18	18	0	0	3	419	597	355	952	143440.96	114752.63
KAINUUN OPJ.	1	0	1	0	0	0	13	3	21	24	3579.73	2863.78
KOILLISMAAN OPJ.	1	0	1	0	0	0	14	7	8	15	3226.00	2580.80
OULUN OPJ.	23	1	16	2	2	2	383	137	330	467	105342.72	84274.06
YHTEENSÄ	64	19	36	2	2	5	829	744	714	1458	255589.41	204471.27

POHJANMAAN PIIRIJ.

POHJANMAAN PIIRIJ.	30	17	12	1	0	0	302	464	294	758	93298.58	74638.80
KOKKOLAN OPJ.	1	0	1	0	0	0	14	10	24	34	3060.67	2448.53
LESTIJOKILAAKSON OPJ.	2	2	0	0	0	0	16	13	19	32	1640.95	1312.76
PIETARSAAREN OPJ.	1	0	1	0	0	0	12	7	8	15	620.00	496.00
SEINÄJOEN OPJ.	4	1	3	0	0	0	38	24	64	88	5943.27	4754.60
SUOMENSELÄN OPJ.	1	0	1	0	0	0	12	2	11	13	662.00	529.60
VAASAN OPJ.	10	5	4	1	0	0	112	78	183	261	35459.08	28367.22
YHTEENSÄ	49	25	22	2	0	0	506	598	603	1201	140684.55	112547.51

POHJOIS-HÄMEEN PIIRIJ.

POHJ.-HÄMEEN PJ.	145	20	42	11	34	38	1699	1181	1382	2563	284157.30	227325.19
KANGASALAN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	8	8	12	20	1366.00	1092.80
LEMPÄÄLÄN-VESILAHDEN	1	1	0	0	0	0	8	6	7	13	1337.85	1070.28
MÄNTÄN S. OPJ.	2	2	0	0	0	0	16	38	24	62	4525.55	3620.44
NOKIAN OPJ.	2	1	1	0	0	0	16	12	15	27	2576.18	2060.94
ORIVEDEN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	8	4	8	12	377.00	301.60
PIIRKKALAN OPJ.	2	2	0	0	0	0	16	23	34	57	1331.00	1064.80
TAMPEREEN OPJ.	15	7	8	0	0	0	145	140	207	347	33059.38	26447.43
VIRTAIN-RUOVEDEN OPJ.	3	2	1	0	0	0	32	51	50	101	12840.15	10272.12
YLÖJÄRVEN-KURUN OPJ.	1	1	0	0	0	0	8	7	9	16	933.80	747.04
YHTEENSÄ	173	38	52	11	34	38	1956	1470	1748	3218	342504.21	274002.64

TSUJIN P-KARJALAN PIIRIJ.

POHJ.-KARJ.PIIRIJ.	29	17	12	0	0	0	271	366	367	733	58532.87	46826.21
ILOMANTSIN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	7	10	8	18	538.86	431.08
JOENSUUN S. OPJ.	3	3	0	0	0	0	22	17	52	69	3997.42	3197.92
OUTOKUMMUN S. OPJ.	1	0	1	0	0	0	6	6	10	16	328.16	262.52
YLÄ-KARJALAN OPJ.	1	1	0	0	0	0	7	11	14	25	1585.88	1268.70
YHTEENSÄ	35	22	13	0	0	0	313	410	451	861	64983.19	51986.43

TSL:N SATAKUNNAN PIIRIJ.

SATAKUNNAN PIIRIJ.	34	15	17	0	0	2	387	310	290	600	83842.54	67073.95
EURAN-SÄKYLÄN OPJ.	1	1	0	0	0	0	8	18	19	37	2523.65	2018.92
HARJAVALLAN OPJ.	2	2	0	0	0	0	16	22	21	43	5430.67	4344.52
PARKANON OPJ.	3	3	0	0	0	0	10	23	41	64	3156.48	2525.18
PORIN SEUDUN OPJ.	30	14	16	0	0	0	319	260	336	596	60119.62	48095.53
RAUMAN S. OPJ.	18	9	7	0	0	2	211	103	334	437	41051.47	32841.11
VAMMALAN S. OPJ.	2	1	1	0	0	0	19	13	30	43	4484.90	3587.91
YHTEENSÄ	90	45	41	0	0	4	971	749	1071	1820	200609.33	160487.12

TSL:N UUDENMAAN PIIRIJ

UUDENMAAN PJ.	70	7	25	10	9	19	1491	298	1037	1335	277653.61	222122.56
ESPOON JA KAUN.OPJ.	2	0	0	0	0	2	80	0	32	32	3992.98	3194.37
HYVINKÄÄN OPJ.	2	2	0	0	0	0	12	20	34	54	1930.47	1544.37
JÄRVENPÄÄN OPJ.	2	1	1	0	0	0	20	9	11	20	2485.73	1988.57
KERAVAN OPJ.	1	0	1	0	0	0	6	3	19	22	2172.32	1737.85
KIRKKONUMMEN OPJ.	9	1	6	0	1	1	128	42	152	194	15753.37	12602.65
LOHJAN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	6	11	3	14	80.00	64.00
LOVIISAN S. OPJ.	1	1	0	0	0	0	6	4	7	11	781.32	625.05
LUOTEIS-UUDENMAAN OPJ	3	3	0	0	0	0	20	18	32	50	2003.33	1602.66
LÄNSI-UUDENM. OPJ.	6	4	2	0	0	0	45	55	49	104	9748.20	7798.55
HURMIJÄRVEN OPJ.	1	0	1	0	0	0	12	1	23	24	2630.26	2104.20
PORVOON S. OPJ.	2	0	1	0	1	0	42	31	8	39	8531.23	6824.98
TUUSULAN OPJ.	1	0	0	1	0	0	7	12	14	26	786.21	628.96
VANTAAN OPJ.	4	1	1	0	0	2	54	43	52	95	4597.29	3677.82
YHTEENSÄ	105	21	38	11	11	24	1929	547	1473	2020	333146.32	266516.59

TSL:N VARSINAIS-SUOMEN PIIRI

VARS.-SUOMEN PJ.	45	10	18	6	8	3	468	333	606	939	98377.71	78701.97
TURUN OPJ.	1	0	1	0	0	0	12	6	9	15	2513.22	2010.57
UUDENKAUPUNGIN OPJ	1	1	0	0	0	0	6	11	9	20	1072.32	857.85
YHTEENSÄ	47	11	19	6	8	3	487	350	624	974	101963.25	81570.39

YHTEENVETO

JÄSENJÄRJESTÖT	1376	599	616	77	20	64	16162	13357	19972	33329	4918024.02	3934413.96
TSL	146	2	136	0	4	4	2256	586	1295	1881	498580.71	398864.11
-PIIRI- JA OPJ.	1118	320	431	51	88	228	19985	8825	13228	22053	3513182.82	2810541.98
RUOTSINKIELISET *	25	4	20	1	0	0	291	223	328	551	88478.27	70782.53
YHTEENSÄ	2640	921	1183	128	112	296	38401	22768	34495	57263	8929787.55	7143820.05

Kurssien aiheet ja osallistujat 1990

Aihe	Kurssit		osallistujat		
	kpl	tun	miehiä	naisia	yht.
USKONTO JA FILOSOFIA					
ELÄMÄNKATSOMUS JA ELÄMÄNTAPA	12	118	116	184	300
MUUT	4	95	0	64	64
YHTEENSÄ	16	213	116	248	364
KASVATUS JA PSYKOLOGIA					
KASVATUSTIEDE	14	196	111	217	328
AIKUISKASVATUS	9	88	101	103	204
ERITYISPEDAGOGIIKKA	1	18	0	27	27
IHMISSUHDETAIDOT	34	372	135	528	663
MUUT	13	241	93	258	351
YHTEENSÄ	71	915	440	1133	1573
HISTORIA					
SUOMEN HISTORIA	3	54	42	65	107
KULTTUURIHISTORIA	3	36	15	44	59
PAIKALLISHISTORIA	2	18	15	34	49
SUKUTUTKIMUS	1	18	3	8	11
MUUT	1	24	4	8	12
YHTEENSÄ	10	150	79	159	238
YHTEISKUNNALLISET AINEET					
YHTEISKUNTATieto	45	420	648	517	1165
VALTIO-OPPI	1	14	10	4	14
KANSAINVÄLISET KYSYMYKSET	21	279	279	242	521
TIEDOTUSOPPI	26	419	200	222	422
KUNNALLISTieto	8	87	131	74	205
SOSIAALIPOLITIikka	26	367	263	326	589
JÄRJESTÖTieto	627	7072	5833	8896	14729
LUOTTAMUSHENKILÖKOULUTUS	342	3865	3101	5928	9029
POLIITTINEN KASVATUS	9	87	128	136	264
YMPÄRISTÖPOLITIikka	10	98	137	114	251
AY-Tieto	323	3149	4168	3200	7368
MUUT	60	834	500	740	1240
YHTEENSÄ	1498	16691	15398	20399	35797

TALOUSTIETO JA ELINK.-ELÄMÄ

KULUTTAJATIETO	1	7	0	25	25
OSUUSTOIMINTA	5	56	75	163	238
MUUT	8	99	22	102	124
YHTEENSÄ	14	162	97	290	387

LUONNONTIEDE JA MATEMATIIKKA

EKOLOGIA	2	23	26	41	67
TIETOTEKNIikka	122	1898	1013	847	1860
LUONNONSUOJELU	5	58	52	64	116
MUUT	3	86	17	41	58
YHTEENSÄ	132	2065	1108	993	2101

KIELET

RUOTSI	9	223	24	83	107
ENGLANTI	76	1002	317	655	972
SAKSA	13	172	23	126	149
VENÄJÄ	42	588	174	298	472
RANSKA	41	492	107	354	461
ESPANJA	21	329	63	184	247
ITALIA	9	126	14	80	94
VIITTOMAKIELI	12	153	48	146	194
MUUT	12	140	9	163	172
YHTEENSÄ	235	3225	779	2089	2868

TAIDEAINEET

KIRJALLISUUS	4	75	9	49	58
MAALAUUS JA PIIRUSTUS	115	6792	517	1271	1788
KUVANVEISTO	6	309	33	62	95
POSliINIMAALAUUS	3	88	2	57	59
NÄYTTÄMÖTAIDE	21	538	171	260	431
ELOKUVATAIDE	6	169	32	54	86
PUHEILMAISU	26	308	120	341	461
VALOKUVAUS	5	109	27	33	60
TANSSITAIDE	2	19	13	41	54
KANSANTANSSI	10	230	72	204	276
LUOVA ILMAISU	14	264	51	194	245
MUUT	22	569	100	316	416
YHTEENSÄ	234	9470	1147	2882	4029

MUSIIKKI

MUSIIKKITieto	22	501	238	350	588
MUSIIKKITEORIA	7	183	37	67	104
KUORO-JA YHTEISLAULU	26	324	182	597	779
SOITINMUSIIKKI	6	101	60	51	111
MUUT	1	13	12	13	25
YHTEENSÄ	62	1122	529	1078	1607

LIIKUNTA JA TERVEYS

LIIKUNTAKASVATUS	46	741	336	765	1101
TERVEYSKASVATUS	30	353	186	580	766
ENSIAPU	1	64	12	9	21
TYÖSUOJELU	197	1829	1959	2794	4753
RAVINTOTIETO	5	84	10	58	68
MUUT	23	496	91	327	418
YHTEENSÄ	302	3567	2594	4533	7127

KÄYTÄNNÖN AINEET

KIRJANPITO	23	263	206	201	407
KOTITALOUS	3	27	15	60	75
TEKSTIILITYÖ	2	14	8	26	34
ASKARTELU	6	57	3	95	98
MUUT	32	460	249	309	558
YHTEENSÄ	66	821	481	691	1172

KAIKKI YHTEENSÄ	2640	38401	22768	34495	57263
-----------------	------	-------	-------	-------	-------

Luentotoiminta aihepiireittäin 1990

Aihe	kpl	tunnit	osall.
USKONTO JA FILOSOFIA	22	54	679
KASVATUS JA PSYKOLOGIA	33	87	1142
HISTORIA	39	83	920
YHTEISKUNNALLISET AINEET	271	757	7055
TALOUSTIETO JA ELINK.-EL M	12	29	285
LUONNONTIEDE JA MATEMATIIKKA	11	40	318
KIELET	9	20	224
TAIDEAINEET	82	192	3010
MUSIIKKI	11	43	493
LIIKUNTA JA TERVEYS	77	196	1566
KÄYTÄNNÖN AINEET	26	73	464
	0	0	0
PERUSKOULUAINET	0	0	0
LUKIOAINET	0	0	0
AVOIN KORKEAKOULU	0	0	0
KAIKKI YHTEENSÄ	593	1574	16156

Opinto-ohjaajakoulutuksen osallistujat 1990

	Johdantokurssi			Peruskurssi			Jatkokurssi			Ainekoht.k.			Muu kurssi			Yht.*)			Ruots.kiel.		
	M	N	Yht.	M	N	Yht.	M	N	Yht.	M	N	Yht.	M	N	Yht.	M	N	Yht.	M	N	Yht.
Etelä-Häme	7	18	25	37	46	83	9	38	47	72	136	208	42	76	118	167	314	481	0	0	0
Pohj.-Häme	4	14	18	7	18	25	0	0	0	19	89	108	46	69	115	76	190	266	0	0	0
Hämeen l.	11	32	43	44	64	108	9	38	47	91	225	316	88	145	233	243	504	747	0	0	0
Keski-S.l.	4	16	20	6	21	27	0	11	11	19	46	65	0	0	0	29	94	123	0	0	0
Kuopion l.	16	43	59	20	81	101	16	24	40	32	98	130	48	70	118	132	316	448	0	0	0
Kymen l.	0	0	0	14	53	67	0	0	0	23	26	49	40	81	121	77	160	237	0	0	0
Lapin l.	0	0	0	8	29	37	1	21	22	17	62	79	38	31	69	64	143	207	0	0	0
Mikkel.l.	0	0	0	22	32	54	9	45	54	62	56	118	61	73	134	154	206	360	0	0	0
Oulun l.	0	0	0	28	62	90	0	0	0	33	49	82	27	59	86	88	170	258	0	0	0
Pohj.-K. l.	0	0	0	13	15	28	0	0	0	30	30	60	308	276	584	351	321	672	0	0	0
Vars.-S.	0	0	0	2	8	10	0	0	0	5	31	36	58	58	116	65	97	162	0	0	0
Satakunta	0	0	0	37	50	87	0	0	0	11	20	31	46	88	134	94	158	252	8	12	20
T & P. l.	0	0	0	39	58	97	0	0	0	16	51	67	104	146	250	159	255	414	8	12	20
Helsinki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Uusimaa	0	0	0	46	92	138	19	67	86	102	192	294	153	171	324	320	522	842	8	37	45
Uudenm.l.	0	0	0	46	92	138	19	67	86	102	192	294	153	171	324	320	522	842	9	37	45
Vaasan l.	0	0	0	29	48	77	0	0	0	41	111	152	75	89	164	145	248	393	42	29	71
YHTEENSÄ	31	91	122	269	555	824	54	206	260	466	946	1412	942	1141	2083	1762	2939	4701	58	78	136

Kurssit ja osallistujat lääneittäin 1990

Lääni	kpl	tunnit	miehet	naiset	yht.*)	Ruotsinkieliset				
						kpl	tunnit	miehet	naiset	yht.
UUDENMAAN L.	746	15839	4915	9137	14052	7	93	49	71	120
TURUN JA PORIN L.	324	3539	2726	4532	7258	3	37	32	34	66
AHVENANMAA	1	14	1	26	27	0	0	0	0	0
H MEEN L.	524	6698	5067	6892	11959	4	48	81	38	119
KYMEN L.	118	1118	924	1699	2623	0	0	0	0	0
MIKKELIN L.	133	1554	1573	1693	3266	0	0	0	0	0
POHJOIS-KARJALAN L.	88	898	844	1225	2069	0	0	0	0	0
KUOPION L.	127	1850	1133	1881	3014	0	0	0	0	0
KESKI-SUOMEN L.	113	1297	974	1461	2435	0	0	0	0	0
VAASAN L.	129	1248	1362	1725	3087	11	113	61	185	246
OULUN L.	208	2451	1997	2731	4728	0	0	0	0	0
LAPIN L.	129	1895	1252	1493	2745	0	0	0	0	0
YHTEENSÄ	2640	38401	22768	34495	57263	25	291	223	328	551